

අධ්‍යාපන පොදු සහතික පත්‍ර (උස්ස පෙළ) විභාගය, 2024
කළමනීය පොතුත් තරාතුරුප පත්තිර (ශ්‍යාරු තරු)ප ප්‍රේට්සේ, 2024
General Certificate of Education (Adv. Level) Examination, 2024

ର୍ଯ୍ୟାଣ୍ମେ ଲିଟ୍ରେଚୁର
ଇରଚାୟାଳୀବିଯାଲ୍
Chemistry

02 S I

இரண்டு மணித்தியாலம்
Two hours

විජයාධ්‍ය:

- * මෙම ප්‍රශ්න පත්‍රය පිටු 09 කින් ප්‍රක්ෂන වේ.
 - * 10 වෙති පිටුවේ මූල්‍යන්ය කර ඇති අවබෝධනා වගුව අවශ්‍ය නම් වෙන් කරගන්න.
 - * සියලුම ප්‍රශ්නවලට පිළිඳුරු යපයන්න.
 - * ගණක දත්තු ගාව්තයට ඉඩ දෙනු නොලැබේ.
 - * පිළිඳුරු පත්‍රයේ නියමිත ස්ථානයේ ඔබේ විසාග අංකය ලියන්න.
 - * පිළිඳුරු පත්‍රයේ පිටුපස දී ඇති අනෙක් උපදෙස් සැලැනීමෙන්ව තියවන්න.
 - * 1 සිට 50 නෙක් එක් එක් ප්‍රශ්නයට (1), (2), (3), (4), (5) යන පිළිඳුරුවලින් තිබැරදි හෝ ඉහාමත් ගැඹුපෙන යේ පිළිඳුර තොරු ගෙන, එය පිළිඳුර පත්‍රයේ පිටුපස උපදෙස් පරිදි කරියදක් (X) යොලු දක්වන්න.

$$\text{ಆರ್ಥಿಕ ವ್ಯಾಪಕ ನಿಯನತ್ವ } R = 8.314 \text{ J K}^{-1} \text{ mol}^{-1}$$

$$\text{ජ්ලැන්ක්ගේ නියතය } h = 6.626 \times 10^{-34} \text{ Js}$$

1. ඉහළම තාපාංකය නිවේ යැයි බලාපොරොන්තු විය හැක්කෙන් පහත සඳහන් කුමන රසායනික ප්‍රශ්නයට ද?

(1) He (2) Ne (3) CH_4 (4) N_2 (5) CO

2. ප්‍රධාන මූලධර්මය සහ ජුන්ධි ගේ නිතිය යන දෙකම උද්දාසනය වන කාක්ෂික සටහන වනුයේ,

	$2s$	$2p$
(1)	$\uparrow\downarrow$	$\uparrow\downarrow \uparrow\downarrow$
(2)	\uparrow	$\uparrow\downarrow \uparrow\downarrow$
(3)	$\uparrow\downarrow$	$\uparrow\downarrow \uparrow\downarrow$
(4)	$\uparrow\downarrow$	$\uparrow\downarrow \uparrow\downarrow$
(5)	\uparrow	$\uparrow\downarrow \uparrow\downarrow$

3. පරමාණුවක ක්ලෝන්ටම් අංක $n = 3$, $m_I = -1$ සහ $n = 4$, $m_I = -1$ නිඩය හැකි කාක්පික සංඛ්‍යාව කොපමෙන් ඇ?

(1) 2 (2) 3 (3) 4 (4) 5 (5) 6

4. X සහ Y අංග දෙකකි යි මූල්‍යලි තරංග ආයාම පිළිවෙළින් 1 nm සහ 3 nm වේ. X හි ස්කන්ධය Y හි ස්කන්ධය මෙන් තුන් ගුණයක් වේ නම්, X සහ Y හි වාලක ගක්තින් අතර අනුපාතය (X:Y) වන්නේ,

(1) 1 : 4 (2) 1 : 3 (3) 3 : 4 (4) 3 : 1 (5) 4 : 1

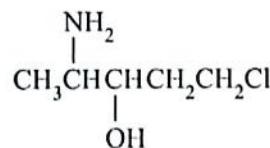
5. පහත දැන්වා ඇති සංයෝගයේ IUPAC නාමය කුමත් ඇ?

(1) 2-amino-5-chloro-3-pentanol (2) 4-amino-1-chloro-3-pentanol
(3) 5-chloro-3-hydroxy-2-pantanamine (4) 1-chloro-3-hydroxy-4-pantanamine
(5) 2-amino-5-chloro-3-hydroxypentane

$\begin{array}{c} \text{NH}_2 \\ | \\ \text{CH}_3\text{CHCHCH}_2\text{CH}_2\text{Cl} \\ | \\ \text{OH} \end{array}$

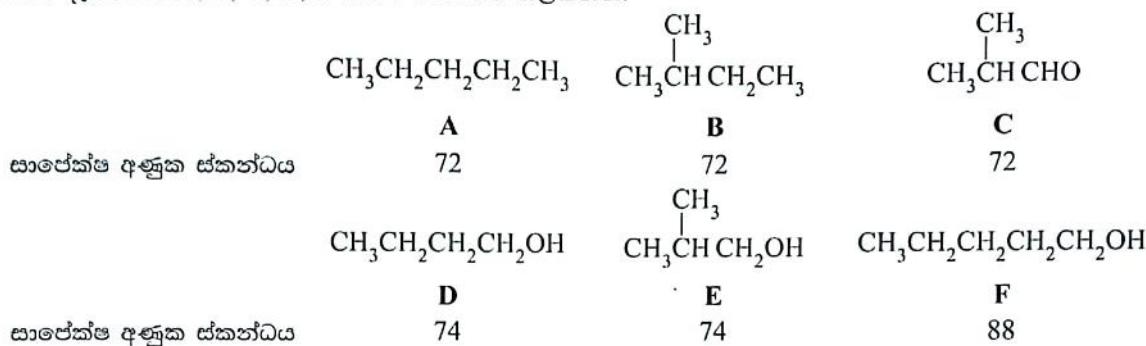
6. උෂ්ණත්වය 25°C ඇ, M(OH)_2 මල්හ හයිජ්‍යාක්සයිඩයක සන්නාප්ත දාව්‍යයක pH වන්නේ,
 $(25^\circ\text{C} \text{ ඇ, } \text{M(OH)}_2 \text{ හි } K_{sp} = 4 \times 10^{-12} \text{ mol}^3 \text{ dm}^{-9})$

(1) 2 (2) 4 (3) 7 (4) 10 (5) 12

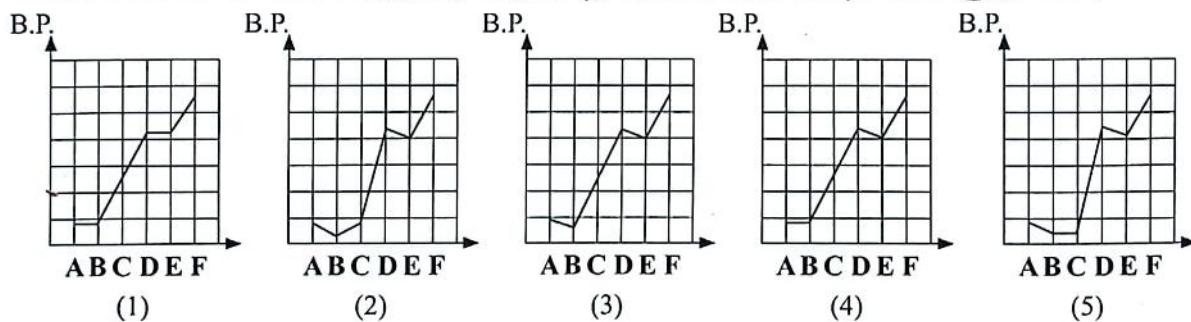

[[డ್ರೋನ್‌ನಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಾ ಬಲನ್ನನು.]]

7. IO_3^+ , NFCI_2 , F_3ClO_2 සහ F_4BrO^- හි තැබියන් වනුයේ පිළිලවුන්.
- තලිය තිකෙෂණකාර, ත්‍රිආනති පිරමිඩාකාර, සමව්‍යුරපු පිරමිඩාකාර සහ ත්‍රිආනති දීමි පිරමිඩාකාර ය.
 - ත්‍රිආනති පිරමිඩාකාර, තලිය තිකෙෂණකාර, සමව්‍යුරපු පිරමිඩාකාර සහ ත්‍රිආනති දීමි පිරමිඩාකාර ය.
 - ත්‍රිආනති පිරමිඩාකාර, T-හැඩිය, ත්‍රිආනති දීමි පිරමිඩාකාර සහ සමව්‍යුරපු පිරමිඩාකාර ය.
 - T-හැඩිය, තලිය තිකෙෂණකාර, ත්‍රිආනති දීමි පිරමිඩාකාර සහ සමව්‍යුරපු පිරමිඩාකාර ය.
 - තලිය තිකෙෂණකාර, ත්‍රිආනති පිරමිඩාකාර, ත්‍රිආනති දීමි පිරමිඩාකාර සහ සමව්‍යුරපු පිරමිඩාකාර ය.
8. වයදු වගන්තිය තෝරන්න.
- NCl_3 , SO_3 සහ PCl_5 රසායනික ප්‍රශ්න අනුරෙන් එකම වූවීය ප්‍රශ්නය NCl_3 වේ.
 - Mg , Al , Si සහ P මූල්‍යව්‍ය අනුරෙන් අඩුම පළමු අයනිකරණ ගක්තිය Al පෙන්වයි.
 - B , C සහ O මූල්‍යව්‍ය අනුරෙන් ඉලෙක්ට්‍රෝන් ලබාගැනීමේ ගක්තිය සඳහා අඩුම සාන් අගය C පෙන්වයි.
 - NO_3^- , SO_3 , SO_3^{2-} සහ ClF_3 රසායනික ප්‍රශ්න අනුරෙන් එකම හැඩිය ඇත්තේ NO_3^- සහ SO_3 වලට පමණි.
 - Li^+ , Na^+ , Be^{2+} සහ Mg^{2+} අයන අනුරෙන් විශාලත්වයෙන් වූවීම වෙනස ඇත්තේ Na^+ සහ Be^{2+} අතර ය.
9. පහත දැක්වෙන A, B, C, D, E සහ F සංයෝග සලකන්න.

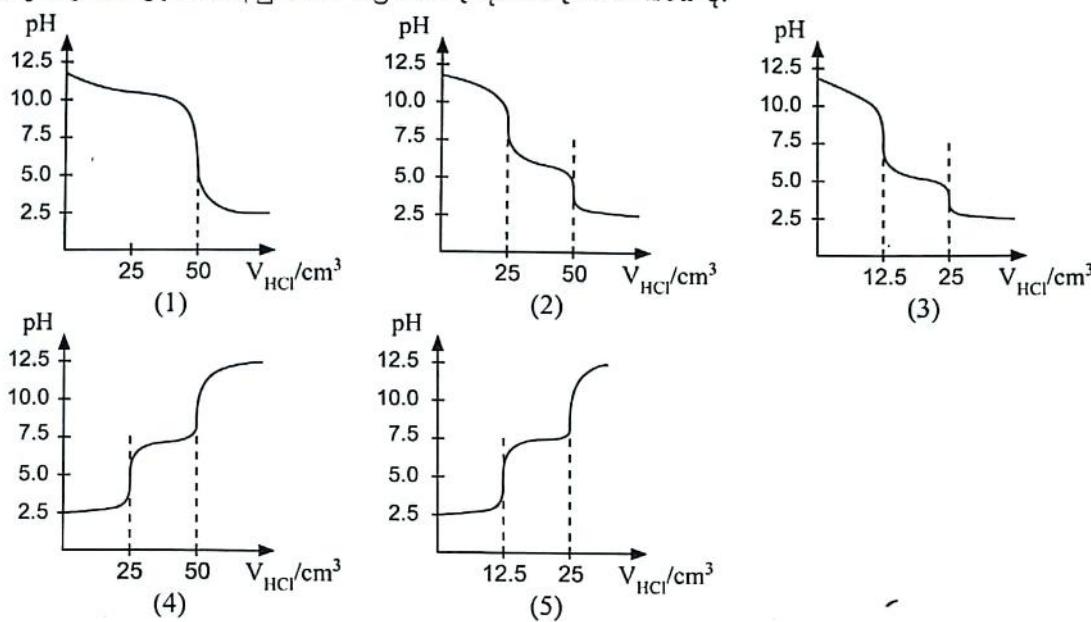
මෙම සංයෝගයන්හි කාපාංකවල (B.P.) විවෘත දළ වශයෙන් ව්‍යාපිත හොඳින් පෙන්වනු ලබන්නේ,

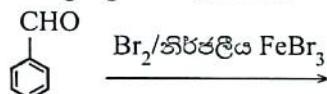
10. දී ඇති උපෙන්තවයකදී, උත්ප්‍රේරකයක් මගින් ප්‍රතිඵ්‍යාවක වෙශය වූයි කරන්නේ,
- ප්‍රතිඵ්‍යාවක අණුවල ඉහළ ගක්තියක් ඇති ගැටුම සංඛ්‍යාව වූයි කිරීමෙනි.
 - ප්‍රතිඵ්‍යාවක අණුවල වාලක ගක්තිය වූයි කිරීමෙනි.
 - ප්‍රතිඵ්‍යාවක අණු අතර ගැටුම සංඛ්‍යාව වූයි කිරීමෙනි.
 - ප්‍රතිඵ්‍යාවට සං්යාපන ගක්තිය වූයි කිරීමෙනි.
 - ප්‍රතිඵ්‍යාව සඳහා නව මාර්ගයක් ලබාදීමෙනි.
11. $\text{FeCl}_3(\text{s})$, $\text{NH}_3(\text{g})$ සහ $\text{H}_2\text{O}(\text{l})$ සමඟ ප්‍රතිඵ්‍යාව කර $\text{Fe}(\text{OH})_3$ සහ NH_4Cl සාදයි.
 $\text{FeCl}_3(\text{s})$ 97.5 g, $\text{NH}_3(\text{g})$ 34 g සහ $\text{H}_2\text{O}(\text{l})$ 27 g ප්‍රතිඵ්‍යාව කිරීමට යැලැයුෂ්‍ර විට ලබාගත හැකි වූයිම $\text{Fe}(\text{OH})_3$ ප්‍රමාණය වනුයේ,
 $(\text{H} = 1, \text{N} = 14, \text{O} = 16, \text{Cl} = 35.5, \text{Fe} = 56)$
- 21.3 g
 - 23.8 g
 - 53.5 g
 - 63.9 g
 - 71.3 g
12. H—H, Cl—Cl සහ H—Cl හි බන්ධන ගක්තින් පිළිලවුන් 436, 242 සහ 431 kJ mol^{-1} වේ.
- $$\frac{1}{2}\text{H}_2(\text{g}) + \frac{1}{2}\text{Cl}_2(\text{g}) \longrightarrow \text{HCl}(\text{g})$$
- ප්‍රතිඵ්‍යාවලහි එන්තැල්පි වෙනස (kJ mol^{-1}) එන්නේ,
- 184
 - 92
 - 92
 - 184
 - 247

[තුනවති පිටුව බලන්න.]

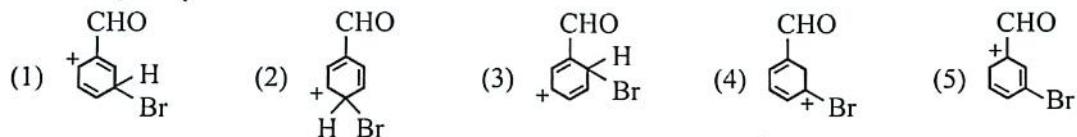
13. පහත සඳහන් කුමන රුපසටහන, 0.05 mol dm^{-3} CO_3^{2-} (aq) දෙවනයක 25.00 cm^3 කට $0.100 \text{ mol dm}^{-3}$ HCl (aq) එකතු කළ විට ලැබෙන අනුමාපන ව්‍යුය නිවැරදිව තිරුප්පය කරයි ද?

14. පහත දැක්වෙන ප්‍රතික්‍රියාව සලකන්න.

ඉහත ප්‍රතික්‍රියාවේදී සැදෙන ප්‍රධාන එලය ලබාදෙන අතරමැදියේ සම්පූර්ණ ව්‍යුහයක් වන්නේ පහත දැක්වෙන ජ්‍යෙෂ්ඨ ක්‍රමක් ද?

15. තනුක H_2SO_4 (aq) හමුවේ, $\text{H}_2\text{O}_2(\text{l})$ සමග KMnO_4 (aq) හි ප්‍රතික්‍රියාව සලකන්න.

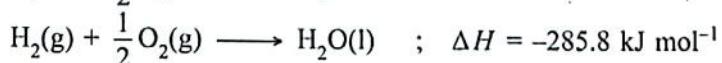
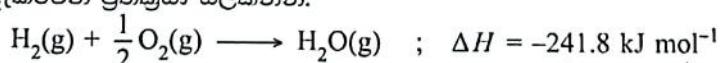
ප්‍රතික්‍රියාවෙහි රසායනික සම්කරණය කුඩාම ප්‍රශ්න සංඛ්‍යා සංගුණක සහිතව තුළින කළ විට, ප්‍රතික්‍රියකවල නිවැරදි සංගුණක වනුයේ,

	MnO_4^- (aq)	H_2O_2 (l)	H^+ (aq)
(1)	2	3	10
(2)	2	4	6
(3)	2	5	6
(4)	2	5	8
(5)	2	5	16

16. $\text{A(g)} \longrightarrow \text{B(g)} + \text{C(g)}$ යන පළමු පෙළ වායු කළාපිය ප්‍රතික්‍රියාව දී ඇති උෂ්ණත්වයකදී සංවාන බදුනක් ඇල යිදු වේ. ආරම්භක පිඩිය 100 kPa වන විට ප්‍රතික්‍රියාවේ අර්ථ ජ්‍යෙ කාලය ($t_{1/2}$) 20 s වේ. එම උෂ්ණත්වයේදීම ආරම්භක පිඩිය 200 kPa වන විට ප්‍රතික්‍රියාවේ අර්ථ ජ්‍යෙ කාලය වන්නේ,

- (1) 10 s (2) 20 s (3) 40 s (4) 400 s (5) 800 s

17. පහත දැක්වෙන ප්‍රතික්‍රියා සලකන්න.

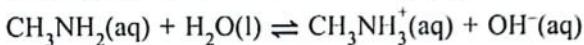
රුදෙහි වාශ්පිකරණ එන්තැල්පි වෙනස (kJ mol^{-1}) වන්නේ,

- (1) -88 (2) -44 (3) 0 (4) 44 (5) 88

18. A හා B ප්‍රතික්‍රියක ග්‍රැවණ බිජරයක් කුඩ මිගු කළ විට ස්ථානයේදී ප්‍රතික්‍රියාවක මිගු ගෙයයේ උප්‍රේක්ෂණය ඇතුළත් වේ? පහත දෙහෙන් කුමක් A හා B අතර ප්‍රතික්‍රියාව සඳහා නිවැරදි වේ ද?

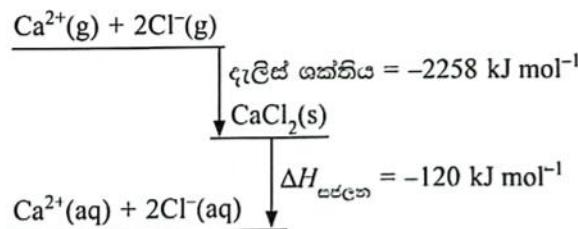
	ΔH	ΔS
(1)	-	+
(2)	-	-
(3)	-	0
(4)	+	-
(5)	+	+

19. දී ඇති ප්‍රතික්‍රියාව සම්බන්ධයෙන් නිවැරදි ප්‍රකාශය තෝරන්න.

- (1) $\text{CH}_3\text{NH}_2(\text{aq})$ ඉදිරි ප්‍රතික්‍රියාවේදී ලුවිස්-අම්ලයක් ලෙස හැඳිරෙන අතර $\text{CH}_3\text{NH}_3^+(\text{aq})$ ආපසු ප්‍රතික්‍රියාවේදී ලුවිස්-හෑම්බර්.
- (2) $\text{H}_2\text{O}(\text{l})$ ඉදිරි ප්‍රතික්‍රියාවේදී ලුවිස්-හෑම්බර් ලෙස හැඳිරෙන අතර $\text{OH}^-(\text{aq})$ ආපසු ප්‍රතික්‍රියාවේදී ලුවිස්-හෑම්බර්.
- (3) $\text{CH}_3\text{NH}_2(\text{aq})$ ඉදිරි ප්‍රතික්‍රියාවේදී ලුවිස්-හෑම්බර් ලෙස හැඳිරෙන අතර $\text{OH}^-(\text{aq})$ ආපසු ප්‍රතික්‍රියාවේදී ලුවිස්-අම්ලයක් ලෙස හැඳිර්.
- (4) $\text{H}_2\text{O}(\text{l})$ ඉදිරි ප්‍රතික්‍රියාවේදී ලුවිස්-හෑම්බර් ලෙස හැඳිරෙන අතර $\text{CH}_3\text{NH}_3^+(\text{aq})$ ආපසු ප්‍රතික්‍රියාවේදී ලුවිස්-හෑම්බර්.
- (5) $\text{CH}_3\text{NH}_2(\text{aq})$ ඉදිරි ප්‍රතික්‍රියාවේදී ලුවිස්-හෑම්බර් ලෙස හැඳිරෙන අතර $\text{OH}^-(\text{aq})$ ආපසු ප්‍රතික්‍රියාවේදී ලුවිස්-හෑම්බර්.

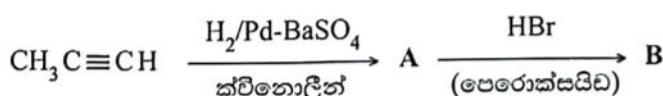
20. පහත දැක්වෙන එන්තැල්පි රුපසටහන සලකන්න.

$\text{Ca}^{2+}(\text{g})$ හි සඡලන එන්තැල්පි වෙනස $-1650 \text{ kJ mol}^{-1}$ වේ. $\text{Cl}^-(\text{g})$ හි සඡලන එන්තැල්පි වෙනස (kJ mol^{-1}) වන්නේ,

- (1) -728 (2) -364 (3) 364 (4) 728 (5) 2378

21. පහත දැක්වෙන ප්‍රතික්‍රියා අනුකූලය සලකන්න.

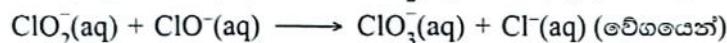
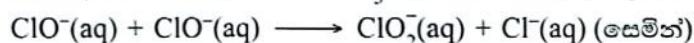
A සහ B පිළිවෙළින් විය හැක්කේ,

(1) $\text{CH}_3\text{CH}_2\text{CH}_3$ සහ $\text{CH}_3\text{CH}(\text{Br})\text{CH}_3$	(2) $\text{CH}_3\text{CH}=\text{CH}_2$ සහ $\text{CH}_3\text{CH}(\text{Br})\text{CH}_3$
(3) $\text{CH}_3\text{CH}_2\text{CH}_3$ සහ $\text{CH}_3\text{CH}_2\text{CH}_2\text{Br}$	(4) $\text{CH}_3\text{CH}=\text{CH}_2$ සහ $\text{CH}_3\text{CH}_2\text{CH}_2\text{Br}$
(5) $\text{CH}_3\text{CH}=\text{CH}_2$ සහ $\text{CH}_3\text{CH}(\text{Br})\text{CH}_2\text{Br}$	

[රෘවුත් පිටුව බෙඛන්]

22. දි ඇති උෂ්ණත්වයකදී, $3\text{ClO}^-(\text{aq}) \longrightarrow \text{ClO}_3^-(\text{aq}) + 2\text{Cl}^-(\text{aq})$ ප්‍රකිෂියාව පහත යන්ත්‍රණය හරහා සිදු වේ.

මෙම ප්‍රකිෂියාවෙහි ශිෂ්ටතා නියමය වන්නේ, (k = ශිෂ්ටතා නියතය)

$$(1) \text{ ශිෂ්ටතාවය } = k[\text{ClO}^-(\text{aq})] \quad (2) \text{ ශිෂ්ටතාවය } = k[\text{ClO}^-(\text{aq})]^3$$

$$(3) \text{ ශිෂ්ටතාවය } = k[\text{ClO}^-(\text{aq})]^2 \quad (4) \text{ ශිෂ්ටතාවය } = k[\text{ClO}_2^-(\text{aq})][\text{ClO}^-(\text{aq})]$$

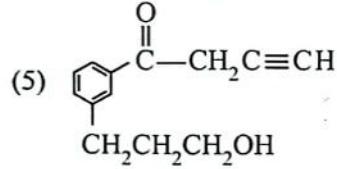
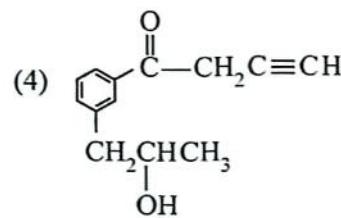
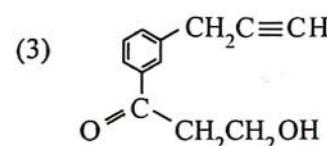
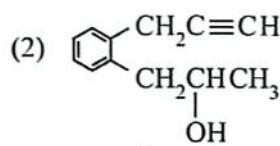
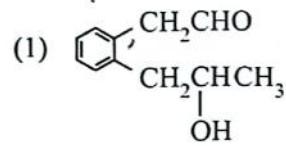
$$(5) \text{ ශිෂ්ටතාවය } = k[\text{Cl}^-(\text{aq})][\text{ClO}^-(\text{aq})]$$

23. A සංයෝගය 2,4-චිපිනයිල්ඩ්ඩ්‍යුල්‍යින් (2,4-DNP) සමග වර්ණවත් අවක්ෂේපයක් සාදයි. A සංයෝගය ඇමෙරිය AgNO_3 සමඟ ද අවක්ෂේපයක් සාදයි.

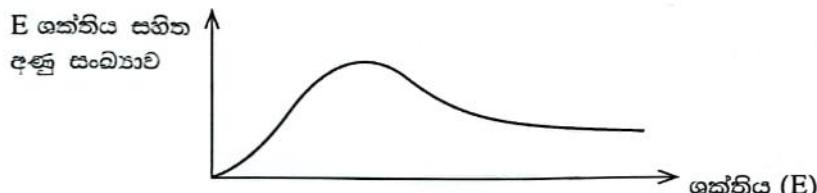
A සංයෝගය ආම්ලිකාත $\text{K}_2\text{Cr}_2\text{O}_7$ සමඟ ප්‍රකිෂියා කර B එලය සහ කොල පැහැති දාවණයක් ලබාදෙයි.

B සංයෝගය ජලය Na_2CO_3 වල දාව්ත නොවේ.

A සංයෝගය විය හැක්කේ:

24. දි ඇති උෂ්ණත්වයකදී මුදා තැබූ හාර්තයක් තුළ දි ඇති වායුවක අණුවල වාලක ගක්තින්ගේ ව්‍යාප්තිය පහත ප්‍රස්ථාරයෙන් දැක්වේ.

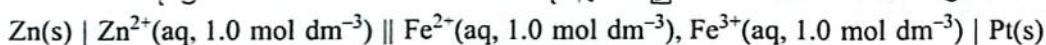
යමිකිසි වායු ප්‍රමාණයක් ඉවත් කර හාර්තය තැබූ වායුව සිසිලනය කරන ලදී. පහත ක්‍රමක් මගින් ප්‍රස්ථාරයේ සිදුවන වෙනස නිවැරදිව විස්තර කරයි ද?

වතුයට අයන් ක්ලේරුලුය

උපරිම ලක්ෂණයකි පිශිවේ

(1) අඩු වේ.	වමට විස්තාපනය වේ.
(2) වැඩි වේ.	වමට විස්තාපනය වේ.
(3) වෙනස් නොවේ.	වමට විස්තාපනය වේ.
(4) අඩු වේ.	දකුණට විස්තාපනය වේ.
(5) වෙනස් නොවේ.	වෙනස් නොවේ.

25. උෂ්ණත්වය 298 K දි ක්‍රියාත්මක වෙමින් පවතින පහත දි ඇති විද්‍යුත් රසායනික කේෂය සලකන්න.

පහත පදන්ත් ක්‍රමක් මගින් නිවැරදි සම්පූර්ණ කේෂ ප්‍රකිෂියාව සහ E_{cell}° දක්වයි ද?

$$E_{\text{Zn}^{2+}(\text{aq})/\text{Zn(s)}}^{\circ} = -0.76 \text{ V} \quad E_{\text{Fe}^{3+}(\text{aq})/\text{Fe}^{2+}(\text{aq})}^{\circ} = +0.77 \text{ V}$$

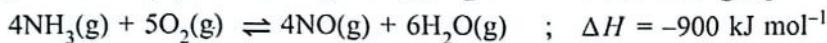
කේෂ ප්‍රකිෂියාව

$E_{\text{cell}}^{\circ} / (\text{V})$

(1) $\text{Zn(s)} + 2\text{Fe}^{3+}(\text{aq}) \longrightarrow 2\text{Fe}^{2+}(\text{aq}) + \text{Zn}^{2+}(\text{aq})$	1.53
(2) $\text{Zn(s)} + 2\text{Fe}^{3+}(\text{aq}) \longrightarrow 2\text{Fe}^{2+}(\text{aq}) + \text{Zn}^{2+}(\text{aq})$	-1.53
(3) $\text{Zn(s)} + 2\text{Fe}^{3+}(\text{aq}) \longrightarrow 2\text{Fe}^{2+}(\text{aq}) + \text{Zn}^{2+}(\text{aq})$	0.01
(4) $\text{Zn}^{2+}(\text{aq}) + 2\text{Fe}^{2+}(\text{aq}) \longrightarrow 2\text{Fe}^{3+}(\text{aq}) + \text{Zn(s)}$	-1.53
(5) $\text{Zn}^{2+}(\text{aq}) + 2\text{Fe}^{2+}(\text{aq}) \longrightarrow 2\text{Fe}^{3+}(\text{aq}) + \text{Zn(s)}$	-0.01

[යොමු වීම පිටුව බලන්න.]

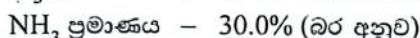
26. දී ඇති උෂ්ණත්වයකදී දායි-සංචාර බදුනක් කුල සිදුවෙමින් පහත ප්‍රතික්‍රියාව සලකන්න.

පහත සඳහන් කුමන වගන්තිය මෙම ප්‍රතික්‍රියාව සඳහා සත්‍ය ලේ ද?

- (1) ඉහළ පිඩින හා ඉහළ උෂ්ණත්ව වැඩිම සමතුලින $\text{NO}(\text{g})$ ප්‍රමාණය ලබා දෙයි.
- (2) පහළ පිඩින හා ඉහළ උෂ්ණත්ව වැඩිම සමතුලින $\text{NO}(\text{g})$ ප්‍රමාණය ලබා දෙයි.
- (3) ඉහළ පිඩින හා පහළ උෂ්ණත්ව වැඩිම සමතුලින $\text{NO}(\text{g})$ ප්‍රමාණය ලබා දෙයි.
- (4) පහළ පිඩින හා පහළ උෂ්ණත්ව වැඩිම සමතුලින $\text{NO}(\text{g})$ ප්‍රමාණය ලබා දෙයි.
- (5) පිඩිනයේ හා උෂ්ණත්වයේ වෙනස් ව්‍යුත් සමතුලින $\text{NO}(\text{g})$ ප්‍රමාණය කෙරෙහි බලපෑමක් ඇති නොකරයි.

27. සාන්ද NH_3 දාවණයක් අඩංගු බේතලයක ලේඛලයේ පහත දැක්වෙන තොරතුරු විදාහා දැක්වීමෘ.

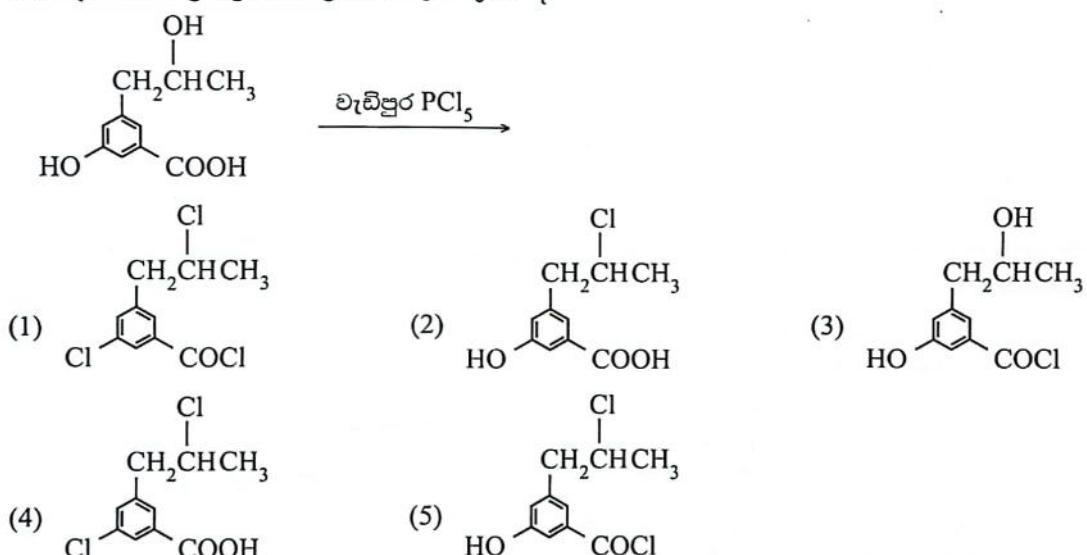

මෙම NH_3 දාවණයෙන් 400.0 cm^3 ක්, H_2SO_4 සමඟ සම්පූර්ණයෙන් ප්‍රතික්‍රියා කළ විට සැදිය හැකි ඇමෙර්නියම් සල්ලේට් ප්‍රමාණය වන්නේ,

$(\text{H} = 1, \text{N} = 14, \text{O} = 16, \text{S} = 32)$

- (1) 132 g
- (2) 396 g
- (3) 528 g
- (4) 792 g
- (5) 1584 g

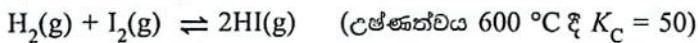
28. පහත දැක්වෙන ප්‍රතික්‍රියාවේ ප්‍රධාන එළය කුමක් ද?

29. X දර අම සාම්පලයක $\text{CaCO}_3, \text{K}_2\text{CO}_3$ සහ නිෂ්ප්‍රිය ද්‍රව්‍යක් අඩංගු වේ. X හි $\text{CaCO}_3:\text{K}_2\text{CO}_3$ මුද්‍ර අනුපාතය 2:1 වේ. X වල වියලි කුඩා කරන ලද 1.0 g ක සාම්පලයක් වැඩිපූර HCl සමඟ ප්‍රතික්‍රියා කරවන ලදී. හාටින කළ HCl වල සාන්දයක් සහ පරිමාව පිළිවෙළින් 0.30 mol dm^{-3} සහ 25.0 cm^3 වේ. ප්‍රතික්‍රියාව අවසන් වූ පසු, ඉතිරි වි ඇති HCl ප්‍රමාණයක් එකතු කර 0.10 mol dm^{-3} NaOH සමඟ අනුමාපනය කරන ලදී. අන්ත ලක්ෂණයේදී විශ්‍රෝති පායාංකය 15.0 cm^3 විය. X දර අම සාම්පලයේ CaCO_3 ප්‍රතිශාය වන්නේ,

- (1) 10%
- (2) 16%
- (3) 20%
- (4) 24%
- (5) 40%

30. පහත දී ඇති සමතුලින ප්‍රතික්‍රියාව සලකන්න.

$\text{H}_2(\text{g}), \text{I}_2(\text{g})$ සහ $\text{HI}(\text{g})$ සම මුද්‍ර ප්‍රමාණයන් පෙරදී රෙවනය කරන ලද 2.0 dm^3 දායි-සංචාර බදුනකට කාමර උෂ්ණත්වයේදී ඇතුළු කර උෂ්ණත්වය 600°C දක්වා වැඩි කරන ලදී. පද්ධතිය සමතුලිනතාවට එළඹීමේදී පහත සඳහන් කුමක් සිදු වේ ද?

- (1) $Q_C > K_C$ බැවින් වැඩිපූර $\text{H}_2(\text{g})$ සහ $\text{I}_2(\text{g})$ යෑමදී. (Q_C = ප්‍රතික්‍රියා ලබාධිය)
- (2) $Q_C > K_C$ බැවින් අඩුවෙන් $\text{H}_2(\text{g})$ සහ $\text{I}_2(\text{g})$ යෑමදී.
- (3) $Q_C < K_C$ බැවින් වැඩිපූර $\text{H}_2(\text{g})$ සහ $\text{I}_2(\text{g})$ යෑමදී.
- (4) $Q_C < K_C$ බැවින් අඩුවෙන් $\text{HI}(\text{g})$ යෑමදී.
- (5) $Q_C < K_C$ බැවින් වැඩිපූර $\text{HI}(\text{g})$ යෑමදී.

[ගණනී පිටුව බලන්න]

- අංක 31 සිට 40 තෙත් එක් එක් ප්‍රශ්නය සඳහා දී ඇති (a), (b), (c) සහ (d) යන ප්‍රතිච්‍රියා හතර අනුරෝධ්, එකක් හෝ වැඩි සංඛ්‍යාවක් හෝ නිවැරදි ය. නිවැරදි ප්‍රතිච්‍රියා/ප්‍රතිච්‍රියා කටයුතු දැයුණු ගැනීම.

- (a) සහ (b) පමණක් නිවැරදි නම (1) මත ද
 (b) සහ (c) පමණක් නිවැරදි නම (2) මත ද
 (c) සහ (d) පමණක් නිවැරදි නම (3) මත ද
 (d) සහ (a) පමණක් නිවැරදි නම (4) මත ද
 වෙනත් ප්‍රතිච්‍රියා සංඛ්‍යාවක් හෝ නිවැරදි නම (5) මත ද

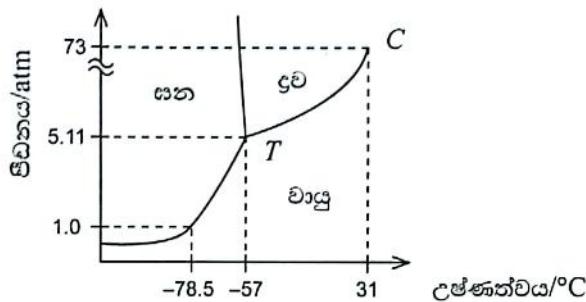
පිළිනුරු ප්‍රතිච්‍රියා දැක්වෙන උපදෙස් පරිදි ලකුණු කරන්න.

ඉහත උපදෙස් සම්පූර්ණය

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
(a) සහ (b) පමණක් නිවැරදියි	(b) සහ (c) පමණක් නිවැරදියි	(c) සහ (d) පමණක් නිවැරදියි	(d) සහ (a) පමණක් නිවැරදියි	වෙනත් ප්‍රතිච්‍රියා සංඛ්‍යාවක් හෝ නිවැරදි නම සංයෝගනයක් හෝ නිවැරදි නම

31. පහත සඳහන් කුමන වගන්තිය/වගන්ති $\text{Fe}^{3+}(\text{aq})$ සහ $\text{I}^-(\text{aq})$ අතර ප්‍රතික්‍රියාවේ පෙළ නිර්ණය කරන පරික්ෂණය (අයඩින්-මරලෝස්පු පරික්ෂණය) සම්බන්ධයෙන් නිවැරදි වේ ද?
 (a) නියන $\text{S}_2\text{O}_3^{2-}(\text{aq})$ ප්‍රමාණයක් ප්‍රතික්‍රියා කිරීමට ගතවන කාලය මතිනු ලැබේ.
 (b) $\text{S}_2\text{O}_3^{2-}(\text{aq})$ සාන්දුණය $\text{I}^-(\text{aq})$ හි සාන්දුණයට වඩා ඉහළ විය යුතු ය.
 (c) $\text{Fe}^{3+}(\text{aq})$ සහ $\text{I}^-(\text{aq})$ අතර ප්‍රතික්‍රියාවේ ශිෂ්ටතා නියතය නිර්ණය කරන පරික්ෂණයේදී $\text{S}_2\text{O}_3^{2-}(\text{aq})$ හාවිත කළ නොහැක.
 (d) $\text{S}_2\text{O}_3^{2-}(\text{aq})$ සාන්දුණය $\text{I}^-(\text{aq})$ සාන්දුණයට වඩා ඉහා කුඩා විය යුතු ය.
32. 2-Bromo-2-methylpropane, ජලය NaOH සමග සිදුවන ප්‍රතික්‍රියාව පිළිබඳව පහත දැක්වෙන ප්‍රකාශ අනුරෝධ කුමක්/කුමන ඒවා සහන වේ ද?
 (a) එය ඉලකක්ටෙර්ලික ආදේශ ප්‍රතික්‍රියාවකි.
 (b) ප්‍රතික්‍රියාව සිදුවන විට අතරමැදියක් ලෙස කාබොනැකුට්‍රායනයක් සැමදී.
 (c) ප්‍රධාන එළය ලෙස $(\text{CH}_3)_3\text{COH}$ සැමදී.
 (d) අනුරුථලයක් ලෙස $(\text{CH}_3)_2\text{C}=\text{CH}_2$ සැදිය හැක.
33. පහත දැක්වෙන කුමන ප්‍රතික්‍රියාව/ප්‍රතික්‍රියා නිවැරදි ද?
 (a) $\text{CH}_3\overset{\text{O}}{\underset{||}{\text{C}}}\text{OH}$ $\xrightarrow[\text{(2) H}^+/\text{H}_2\text{O}]{\text{(1) CH}_3\text{MgBr}}$ $\text{CH}_3\overset{\text{O}}{\underset{||}{\text{C}}}\text{CH}_3 + \text{Mg(OH)Br}$
 (b) $\text{CH}_3\overset{\text{CHO}}{\underset{|}{\text{CH}}}\text{CH}_2\text{CH}_2\text{OH}$ $\xrightarrow{\text{CH}_3\text{MgBr}}$ $\text{CH}_3\overset{\text{CH}_3\text{CHO}}{\underset{|}{\text{CH}}}\text{CH}_2\text{CH}_2\text{OH}$
 (c) $\text{CH}_3\text{C}\equiv\text{CH}$ $\xrightarrow{\text{CH}_3\text{MgBr}}$ $\text{CH}_3\text{C}\equiv\text{CMg Br} + \text{CH}_4$
 (d) $\text{CH}_3\text{CH}_2\text{CH}_2\text{OH}$ $\xrightarrow{\text{CH}_3\text{MgBr}}$ $\text{CH}_3\text{CH}_2\text{CH}_2\text{OMg Br} + \text{CH}_4$
34. s සහ p ගොනුවල මූලුවූ සහ එවායේ සංයෝග පිළිබඳව මින් කුමන ප්‍රකාශය/ප්‍රකාශ සත්‍ය වේ ද?
 (a) Be , හයිටුජන් වායුව සමග ප්‍රතික්‍රියා කර අයනික ලෝහ හයිටුජිඩියක් ලබා දේ.
 (b) s-ගොනුවල මූලුවූ අනුරෝධ් Mg විලට ඉහළම විද්‍යුත් සාර්තාව ඇත.
 (c) NH_3 , SO_2 සහ H_2S විලට මක්සිභාරක මෙන්ම මක්සිභාරක ලෙස ද හැඳිවිය හැක.
 (d) රන් කළ විට, Na සහ Ba වැඩිපුර මක්සිභාරක් වායුව සමග ප්‍රතික්‍රියා කර පිළිවෙළුන් Na_2O_2 සහ BaO_2 ලබා දේ.

35. කාබන් ඩයොක්සයිඩි (CO₂) හි කළාප රුපසටහන පහත දැක්වේ.

25 °C හා 1 atm පිවතයකදී සහ CO₂ (වියලි-අධිස්) නියදියක් බිජරයක තැබූ විට ද්‍රව්‍ය CO₂ නොසැදෙන බව නිරික්ෂණය කළ හැක. ඉහත රුපසටහන අනුව පහත සඳහන් කුමන ප්‍රකාශනය/ප්‍රකාශන මෙම නිරික්ෂණය පැහැදිලි කරයි ද?

- (a) ත්‍රික-ලක්ෂණයෙහි උප්පන්වය අවධි උප්පන්වයට වඩා අමු ය.
- (b) අවධි ලක්ෂණයෙහි උප්පන්වය 25 °C ට වඩා වැඩි ය.
- (c) ත්‍රික-ලක්ෂණයෙහි පිවතය 1 atm වලට වඩා වැඩි ය.
- (d) පිවතය 1 atm වලදී සහ CO₂ වායු කළාපය සමග පමණක් සමතුලිනව පවතී.

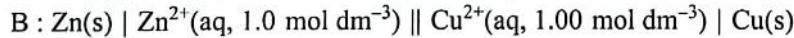
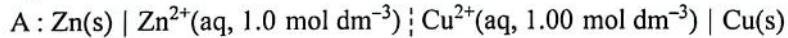
36. පහත සඳහන් කුමන ප්‍රකාශන/ප්‍රකාශ සත්‍ය වේ ද?

- (a) කසල බැහැර කිරීමට තුම්වත් පිළිවෙළක් අනුගමනය කිරීම ගෝලීය උණුසුම අවම කිරීමට දායක වේ.
- (b) වන විනාශය අවම කිරීම ගෝලීය උණුසුම වැඩි විමව දායක වේ.
- (c) ප්‍රවාහනයේදී පිටවන NO වායුව ගෝලීය උණුසුම ඉහළ යැමව දායක වෙයි.
- (d) ශිනකරණ සහ වායුසමන යන්ත්‍රවල හාඹිත වන සිසිලන වායු ගෝලීය උණුසුම ඉහළ යැමව දායක වෙයි.

37. පහත සඳහන් කුමන ප්‍රකාශන/ප්‍රකාශ ස්තර ගෝලයේ මිසේෂන් වියනෙහි ක්‍රියාකාරිත්වය පිළිබඳව සත්‍ය වේ ද?

- (a) මිසේෂන් සැදිමට NO₂ අවධා වේ.
- (b) පරිවර්තන ගෝලයේ නිපදවෙන පරමාණුක මක්සිජන් ස්තර ගෝලයට ලැගාවෙමෙන් පසු මිසේෂන් නිපදවයි.
- (c) ස්තර ගෝලයේ ඇති මිසේෂන් මෙටිම වසර පුරා විව්ලනය වෙයි.
- (d) මිසේෂන් සැදිමට අයේරක්ත කිරණ අත්‍යවශ්‍ය වේ.

38. පහත සඳහන් කේප සලකන්න.

- (a) A සහ B දෙකෙහිම අයන සංකුමණය සිදු වේ.
- (b) A සහ B දෙකෙහිම විදුෂුන් විවිධේදා මිශ්‍ර වීම වළක්වා ඇත.
- (c) B හි පමණක් අයන සංකුමණය සිදු වේ.
- (d) B හි පමණක් විදුෂුන් විවිධේදා මිශ්‍ර වීම වළක්වා ඇත.

39. පහත සඳහන් කුමන වගන්තිය/වගන්ති 3d-ගොනුවේ මූලද්‍රව්‍ය සහ ඒවායේ සංයෝග සම්බන්ධයෙන් නිවැරදි වේ ද?

- (a) [Cr(NH₃)₆]Br₃ වල නිවැරදි IUPAC නාමය වන්නේ hexaamminechromium(III) tribromide.
- (b) 3d-ගොනුවේ ලෝහවල ඉලෙක්ට්‍රොන වින්‍යාසය පදනම් කොට ගනිමන් Zn වලට අමුම ද්‍රව්‍යකය ඇතැයි බලාපොරුත්ත විය හැක.
- (c) 3d-ගොනුවේ මූලද්‍රව්‍ය අනුරෙන් Cu පහන්ම ඒවායි මක්සිකරණ අවය්‍රාව පෙන්වුම් කරයි.
- (d) CrO₃ ජලය NaOH වල දියුවී Cr₂O₇²⁻ අයනය ලබාදේ.

40. සමහර කාර්මික ක්‍රියාවලි සම්බන්ධයෙන් පහත කුමන ප්‍රකාශ/ය සත්‍ය වේ ද?

- (a) සෙබර-ලොජ ක්‍රියාවලියේ N₂(g) සමග H₂(g) ප්‍රතික්‍රියා කර NH₃(g) යාදා ප්‍රතික්‍රියාව සඳහා එන්ඩෝජ්‍යු වෙනස දෙන ($\Delta S > 0$).
- (b) සෙබර-ලොජ ක්‍රියාවලියේ N₂(g) සමග H₂(g) ප්‍රතික්‍රියා කර NH₃(g) යාදා ප්‍රතික්‍රියාව තාපදායක වේ.
- (c) ක්‍රේලෝර්නිකරණයට පසුව මක්සිකරණය මගින්, R₂O₃ උග්‍රයිලුලින් ඉහළ සංශ්‍යුද්ධතාවයෙන් යුත් TiO₂ නිෂ්පාදනය සඳහා මූ කාර්මික ක්‍රියාවලිය පරිසරයට CO₂ පට කිරීමට තැබූ දෙයි.
- (d) සල්භුපුරික් අම්ලය නිපදවන ස්ථාන ක්‍රියාවලියේදී SO₃(g) ලබාදීම සඳහා O₂(g) සමග SO₂(g) අතර මූ ප්‍රතික්‍රියාව තාපාවයෝගීක ප්‍රතික්‍රියාවකි.

[නවච්‍රා පිටුව බලන්න]

- අංක 41 සිට 50 මතක් එක්-එක් ප්‍රශ්නය සඳහා ප්‍රකාශ දෙක බැහින් ඉදිරිපත් කර ඇත. එම ප්‍රකාශ යුගලයට ගොදුනු ගැළපෙනුයේ පහත වූග්‍රාමීය දැක්වෙන පරිදි (1), (2), (3), (4) සහ (5) යන ප්‍රතිචාරවලින් කවර ප්‍රතිචාරය දැන් තෝරා පිළිතුරු පෙනෙයෙනි උච්ච ලෙස ලක්ෂු කරන්න.

ප්‍රතිචාරය	පළමුවැනි ප්‍රකාශය	දෙවැනි ප්‍රකාශය
(1)	සත්‍ය වේ.	සත්‍ය වන අනර, පළමුවැනි ප්‍රකාශය නිවැරදිව පහදා දෙයි.
(2)	සත්‍ය වේ.	සත්‍ය වන නමුත් පළමුවැනි ප්‍රකාශය නිවැරදිව පහදා නොදෙයි.
(3)	සත්‍ය වේ.	අසත්‍ය වේ.
(4)	අසත්‍ය වේ.	සත්‍ය වේ.
(5)	අසත්‍ය වේ.	අසත්‍ය වේ.

	පළමුවැනි ප්‍රකාශය	දෙවැනි ප්‍රකාශය
41.	1 වන කාණ්ඩයේ මූලදුව්‍ය (Li-Cs) වල ලෝහක බන්ධන, 2 වන කාණ්ඩයේ මූලදුව්‍ය (Be-Ba) වල ලෝහක බන්ධනවලට වඩා යුතුවල වේ.	ලෝහක බන්ධනවලට, 1 වන කාණ්ඩයේ මූලදුව්‍යවල එක් සංපුර්ණ ඉලෙක්ට්‍රෝනයක් පමණක් සම්බන්ධ වුවද 2 වන කාණ්ඩයේ මූලදුව්‍යවල ඉලෙක්ට්‍රෝන දෙකක් සම්බන්ධ වේ.
42.	$\text{CH}_3\text{---C}=\text{C---Br}$ සහ $\text{Cl}\text{---CH}_2\text{---CH}_3$	$\text{CH}_3\text{---C}=\text{C---CH}_2\text{---CH}_3$ Cl එකිනෙකේහි පාර්තිමාන සමාවයවික වේ.
43.	$\text{CH}_3\text{NH}_2(\text{aq})/\text{CH}_3\text{NH}_3\text{Cl}(\text{aq})$ දාවණයක 100 cm ³ තනුක බනිජ අම්ලයක බිංද කීපයක් එකතු කළ විට දාවණයේ pH අයය සැලකිය යුතු තරමින් වෙනස් නොවේ.	$\text{CH}_3\text{NH}_2(\text{aq})$ සහ $\text{CH}_3\text{NH}_3\text{Cl}(\text{aq})$ වලින් සමන්වීත දාවණයක් ස්වාරක්ෂක දාවණයක් ලෙස ස්ථියාකරයි.
44.	Ni^{2+} , Cu^{2+} සහ Zn^{2+} වල ජලීය දාවණ, වැඩිපුර $\text{NH}_4\text{OH}(\text{aq})$ සමග වෙන් වෙන් වශයෙන් පිරියම් කළ විට ස්ථීර අවක්ෂේප ලබා නොදේ.	$\text{Ni}^{2+}(\text{aq})$, $\text{Cu}^{2+}(\text{aq})$ සහ $\text{Zn}^{2+}(\text{aq})$ යන අයන තුනම්, වෙන් වෙන් වශයෙන් වැඩිපුර $\text{NH}_4\text{OH}(\text{aq})$ සමග පිරියම් කළ විට ඇමුණ් සංකීරණ ලබා දෙයි.
45.	ඉලෙක්ට්‍රෝනික ප්‍රතිකාරක සමග බෙන්සින් ප්‍රතික්‍රියා කර ලබාදෙන්නේ, ආකලන එල නොව ආදේශ එල ය.	බෙන්සින් සහ ඉලෙක්ට්‍රෝනික අතර ප්‍රතික්‍රියාවෙන් සැදෙන කාඩොකුට්ටායන අතරමැදිය, එහි දින ආරෝපණයේ විස්ත්‍රාන්තය වීම නිසා ස්ථාපි වේ.
46.	$\text{Ag}^+(\text{aq})/\text{Ag}(\text{s})$ සහ $\text{Cu}^{2+}(\text{aq})/\text{Cu}(\text{s})$ ඉලෙක්ට්‍රෝන් මගින් ගොඩනගන ලද විද්‍යුත් රසායනික කේෂයක නිවැරදිව පිළිගෙන ඇත්තා ඉලෙක්ට්‍රෝන ගලායුම සිදු වේ. $E_{\text{Cu}^{2+}(\text{aq})/\text{Cu}(\text{s})}^\circ = 0.34 \text{ V}$, $E_{\text{Ag}^+(\text{aq})/\text{Ag}(\text{s})}^\circ = 0.80 \text{ V}$	$\text{Cu}(\text{s}) \text{Cu}^{2+}(\text{aq}, 1 \text{ M}) \text{Ag}^+(\text{aq}, 1 \text{ M}) \text{Ag}(\text{s})$ විද්‍යුත් රසායනික කේෂයෙහි $\text{Cu}^{2+}(\text{aq}) \text{Cu}(\text{s})$ ඉලෙක්ට්‍රෝන් ක්‍රියාවලිය වේ. $E_{\text{Cu}^{2+}(\text{aq})/\text{Cu}(\text{s})}^\circ = 0.34 \text{ V}$, $E_{\text{Ag}^+(\text{aq})/\text{Ag}(\text{s})}^\circ = 0.80 \text{ V}$
47.	$\text{N}_2(\text{g})$ වලට ඔක්සිකාරකයක් ලෙස හැසිරිය නොහැක.	රත් කළ විට $\text{N}_2(\text{g})$, Li සමග ප්‍රතික්‍රියා කර ලැබෙන අයනික එලය ජලය සමග $\text{NH}_3(\text{g})$ පිට කරමින් ප්‍රතික්‍රියා කරයි.
48.	සන්නාප්ත PbC_2O_4 දාවණයකට තනුක $\text{HNO}_3(\text{aq})$ එකතු කළ විට $\text{PbC}_2\text{O}_4(\text{s})$ හි දාව්‍යතාව වැඩි වේ.	$\text{PbC}_2\text{O}_4(\text{s}) \rightleftharpoons \text{Pb}^{2+}(\text{aq}) + \text{C}_2\text{O}_4^{2-}(\text{aq})$ සම්බුද්ධතාවය තුළ ඇති $\text{C}_2\text{O}_4^{2-}(\text{aq})$, $\text{H}_2\text{C}_2\text{O}_4(\text{aq})$ අම්ලයෙහි සංයුෂ්මක හැඳුමය ලෙස සැලකිය හැක.
49.	ධාරා උෂ්ණකයක කේක් සහ $\text{O}_2(\text{g})$ අතර ප්‍රතික්‍රියාවෙන් සැදෙන $\text{CO}(\text{g})$ ප්‍රමාණය උෂ්ණත්වය වැඩිවිමත් සමග වැඩි වේ.	කේක් සමග $\text{O}_2(\text{g})$ මගින් $\text{CO}(\text{g})$ නිපදවන ප්‍රතික්‍රියාවට දින එන්ට්‍රෝපි වෙනසක් ඇත.
50.	තාපස්ථාපන බහුඅවයවක රත් කිරීම මගින් මෘදු කළ නොහැක.	තාපස්ථාපන බහුඅවයවකවලට තුමාන දැලිසක් ලෙස සැකසුණු අුණු ව්‍යුහයක් ඇත.

ଆପରତିକା ଲାଭ

		1	H																2	He
1		3	4																10	
2		Li	Be																Ne	
3		11	12																18	
4		Na	Mg																Ar	
5		19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	
6		K	Ca	Sc	Ti	V	Cr	Mn	Fe	Co	Ni	Cu	Zn	Ga	Ge	As	Se	Br	Kr	
7		Rb	Sr	Y	Zr	Nb	Mo	Tc	Ru	Rh	Pd	Ag	Cd	In	Sn	Sb	Te	I	Xe	
8		Cs	Ba	La	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	
9		Fr	Ra	Lr	Rf	Db	Sg	Bh	Hs	Mt	Ds	Rg	Cn	Nh	Fl	Mc	Lv	Ts	Og	

57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71				
La	Ce	Pr	Nd	Pm	Sm	Eu	Gd	Tb	Dy	Ho	Er	Tm	Yb	Lu				
89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100	101	102	103				
Ac	Th	Pa	U	Np	Pu	Am	Cm	Bk	Cf	Es	Fm	Md	No	Lr				

Department of Examinations, Sri Lanka

ଅଧ୍ୟୟନ ପୋଡ଼ି ସହାଯକ ଲତ୍ତ (ସଂରକ୍ଷଣ ପାଇଁ) ବିଜୁଗାୟ, 2024
କଲ୍‌ବିପ୍ ପୋତୁତ୍ ତ୍ରୀତ୍ରୀତ୍ରୀ ପତ୍ରିର (ଉୟାର୍ ତର)ପ୍ ପର୍ମିଟ୍ସେ, 2024
General Certificate of Education (Adv. Level) Examination, 2024

ரூபாய்கள் விடுதல்	II
இரசாயனவியல்	II
Chemistry	II

02 S II

படிக் குறை
மூன்று மணித்தியாலம்
Three hours

அமலர் கியவுறு காலை	- தீவிரம் 10 நி
மேலதிக வாசிப்பு நேரம்	- 10 நிமிடங்கள்
Additional Reading Time	- 10 minutes

අමතර ඩියව්ම කාලය පූජන පෙනුය ඩියව් පූජන තොරා ගැනීමටත් පිළිදුර මුවමේදී ප්‍රත්‍යාග්‍ය දෙන පූජන සංවිධානය නිර්ගත් යොදා ඇතින්.

- * ආවර්තනිනා වගුවක් 16 වැනි පිටුවෙහි සපයා ඇත.
 - * ගොඩ යන්තු ගාට්ංසයට ඉඩ දෙනු නොලැබේ.
 - * සාර්වත්‍ර වායු නියතය, $R = 8.314 \text{ J K}^{-1} \text{ mol}^{-1}$
 - * ඇවතාවීරේ නියතය, $N_A = 6.022 \times 10^{23} \text{ mol}^{-1}$
 - * මෙම පූජන පිළිතුරු සායනීමේදී දැක්කයිල් කාණ්ඩ සංක්ෂීපේන ආකාරයකින් තිරුපත්‍රා කළ යුතිය.

විගාහ අංකය :

ලුගරණය: $\begin{array}{c} \text{H} & \text{H} \\ | & | \\ \text{H}-\text{C} & -\text{C}- \\ | & | \\ \text{H} & \text{H} \end{array}$ කාණ්චිය CH_3CH_2- ලෙස දක්විය හැකි ය.

□ A කොටස - ව්‍යුහගත රටන (පිට 2 - 8)

- * සියලුම ප්‍රශ්නවලට මෙම ප්‍රශ්න පත්‍රයේම පිළිතුරු සපයන්න.
 - * මතේ පිළිතුරු එක් එක් ප්‍රශ්නයට ඉඩ සලසා ඇති තැන්වල ලිවිය යුතු ය. මේ ඉඩ ප්‍රමාණය පිළිතුරු ලිවිමට ප්‍රමාණවන් බවද දීර්ශ පිළිතුරු බලාපොරොත්තු නොවන බවද සලකන්න.
 - B කොටස සහ C කොටස - රටනා (පිටු 9 - 15)
 - * එක් එක් කොටසින් ප්‍රශ්න දෙක බැංකින් තෝරා ගනිමින් ප්‍රශ්න සහරකට පිළිතුරු සපයන්න. මේ සඳහා සපයනු ලබන කඩිදාසි හාවන කරන්න.
 - * සම්පූර්ණ ප්‍රශ්න පත්‍රය තියමින කාලය අවසන් වූ පසු A, B සහ C කොටස් තුනට පිළිතුරු, A කොටස මුලින් තිබෙන පරිදි එක් පිළිතුරු පත්‍රයක් වන සේ අමුණා විහාර ගාලාධිපතිව හාර දෙන්න.
 - * ප්‍රශ්න පත්‍රයේහි B සහ C කොටස් ප්‍රමාණක් විහාර ගාලාවන් පිටතට ගෙන යාමට ඔබට අවසර ඇත.

පරිත්‍යාගවරුන්ගේ පෙළේස්කාජ මහා පමණි

භාවය	ප්‍රශ්න අංකය	ලේඛනය
A	1	
	2	
	3	
	4	
B	5	
	6	
	7	
C	8	
	9	
	10	
එකතුව		

ପ୍ରକାଶକ

ඉලක්කමෙන්	
අකුරෙන්	

සංජ්‍යා දින

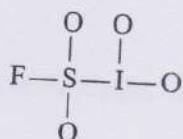
උත්තර පතු පරිත්හක 1	
උත්තර පතු පරිත්හක 2	
පරිත්හ කළේ :	
අධික්ෂණය කළේ :	

A කොටස - ව්‍යුහගත රචනා
ප්‍රශ්න පහතට මෙම පාඨමයේ පිළිබඳ සපයන්න. (එක් එක් ප්‍රශ්නය සඳහා නියමිත ලක්ෂණ ප්‍රමාණය 100 කි.)

1. (a) පහත සඳහන් ප්‍රකාශ කළ ද නැතහෙත් අභ්‍යන්තර යන බව නිත් ඉරි මත සඳහන් කරන්න. හේතු අවශ්‍ය නැත.
- (i) කැනෝට්ටි කිරණ සහ β කිරණ යන දෙකෙහිම අංගුවල ආරෝපණය සහ ස්කන්ධය අතර අනුපාතය (e/m) එකම වේ.
 - (ii) කොපර් (Cu) පරමාණුවක ව්‍යුම්බක ක්ලොන්ට්ම් අංකය $m_f = -1$ වන ඉලක්ට්‍රෝන 6 ක් ඇත.
 - (iii) F_2ClO^+ අයනයට තැලිය ත්‍රිමෙන්සාකාර හැඩියක් ඇත.
 - (iv) F, S සහ Cl මූලධාරා අනුරෙද් සල්ගර (S) වලට අඩු පළමු අයනීකරණ ගක්කිය ඇත.
 - (v) කුටායනවල මුළුකිරණ බලය සහ ඇනායනවල මුළුන්සිලකාව හා සම්බන්ධ නිති, KF වලට වඩා LiCl වල ද්‍රව්‍යාකය ඉහළ බව පුරෝකරනය කරයි.
 - (vi) නයිට්‍රෝ අම්ලය (HNO_2) හි, N—O බන්ධන දෙක දිගින් සමාන ය.
 - (vii) CN_2^{2-} අයනය සඳහා ඇදිය හැකි ප්‍රවිස් නිත්-ඉරි ව්‍යුහ (පමිප්‍රාක්ත ව්‍යුහ) සංඛ්‍යාව 3 කි.
 - (viii) හෙක්සේන් (hexane) වල තාපාකය 2, 2-ඩියිමිතයිල්බුටෙන් (2, 2-dimethylbutane) හි එම අගයට වඩා ඉහළ ය.

(ලක්ෂණ 32 කි)

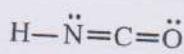
- (b) (i) ISO_4F අණුව සඳහා වඩාත්ම පිළිගත හැකි ප්‍රවිස් නිත්-ඉරි ව්‍යුහය අදින්න. එහි සැකිල්ල පහත දක්වා

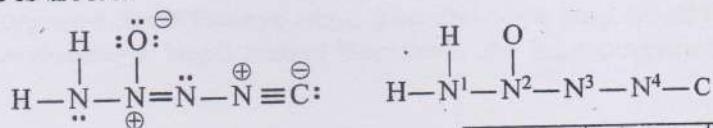
- (ii) ඉහත (i) හි අදින ලද ව්‍යුහයේ S සහ I පරමාණුවල තික්සිකරණ අංක දෙන්න.

S , I

- (iii) HNCO අණුව සඳහා පිළිගත හැකි (ස්ථායි) ප්‍රවිස් නිත්-ඉරි ව්‍යුහයේ පහත දී ඇත. මෙම අණුව සඳහා සාපේක්ෂව දැක්වීමට එම ව්‍යුහ යටින් ස්ථායි හෝ අඩු ස්ථායි හෝ අඩ්ථායි වශයෙන් ලියන්න.

- (iv) පහත සඳහන් ප්‍රවිස් තින්-ඉරි ව්‍යුහය සහ එහි ලේඛල් කරන ලද සැකිල්ල පදනම් කරගෙන දී ඇති වගුව සම්පූර්ණ කරන්න.

	N^1	N^2	N^3	N^4
I. පරමාණුව වටා VSEPR පුහල් සංඛ්‍යාව				
II. පරමාණුව වටා ඉලෙක්ට්‍රෝන පුහල් ජඩමිනිය				
III. පරමාණුව වටා හැඩය				
IV. පරමාණුවේ මුහුමිකරණය				

- කොටස් (v) සිට (viii), ඉහත (iv) කොටසෙහි දෙන ලද ප්‍රවිස් තින්-ඉරි ව්‍යුහය මත පදනම් වේ. පරමාණු ලේඛල් කිරීම (iv) කොටසෙහි ආකාරයටම වේ.

(v) පහත දැක්වෙන පරමාණු දෙක අතර σ බන්ධන සැදීමට සහභාගි වන පරමාණුක/මුහුම කාක්ෂික හඳුනාගන්න.

I. $\text{H}-\text{N}^1$	H	N^1
II. N^1-N^2	N^1	N^2
III. N^2-O	N^2	O
IV. N^2-N^3	N^2	N^3
V. N^3-N^4	N^3	N^4
VI. N^4-C	N^4	C

(vi) පහත දැක්වෙන පරමාණු දෙක අතර π බන්ධන සැදීමට සහභාගි වන පරමාණුක කාක්ෂික හඳුනාගන්න.

I. N^2-N^3	N^2	N^3
II. N^4-C	N^4	C
	N^4	C

(vii) $\text{N}^1, \text{N}^2, \text{N}^3$ සහ N^4 පරමාණු වටා ආසන්න බන්ධන කෝණ සඳහන් කරන්න.

N^1, N^2, N^3, N^4

(viii) $\text{N}^1, \text{N}^2, \text{N}^3$ සහ N^4 පරමාණු ඒවායේ විද්‍යුත් සෘණතාවයන් වැඩිවත පිළිවෙළට සකසන්න.

..... < < <

(ලක්ෂණ 56 නි)

(c) වරහන් කුළු දක්වා ඇති ගුණය වැඩිවත පිළිවෙළට පහත සඳහන් විශේෂ සකසන්න. සේතු අවශ්‍ය නැතු.

(i) B, O, F, S, Na, Mg (විද්‍යුත් සෘණතාව)

..... < < < <

(ii) $\text{K}^+, \text{Mg}^{2+}, \text{Ca}^{2+}, \text{Al}^{3+}, \text{Cl}^-, \text{S}^{2-}$ (අයතික අරය)

..... < < < <

(ලක්ෂණ 12 නි)

100

2. (a) (i) I. X යනු තැකිලි පැහැති අයනික සංයෝගයකි. එය 7:2:2 අනුපාතයෙන් ඇති මූලධර්ම තුනකින් සමන්විත වේ (රසායනික සූත්‍රය උගිමේ අනුපිළිවෙළට නොවේ). මෙවායින් දෙකක්, ආවර්තිතා වූවේ එකම ආවර්තයට අයන් ලෝහ වේ. මෙම උගිම දෙකන් එකක්, 2-ගොනුවට අයන් වන අතර, අනෙක d-ගොනුවට අයන් වේ. d-ගොනුවේ ලෝහය විශුත් ලෝහාලේපනයේදී බහුලව භාවිත කරයි.

X හඳුනාගන්න.

II. Y යනු බනිජ අම්ලයකි. එය 1:2:4 අනුපාතයෙන් ඇති මූලධර්ම තුනකින් සමන්විත වේ (රසායනික පොහොර නිපදවීම සඳහා Y භාවිත වේ).

Y හඳුනාගන්න.

III. Z යනු කටුක ගදක් ඇති ශ්‍රී-පරමාණුක වාපුවකි. එයට V-හැවයක් ඇත. එය Y නිෂ්පාදනයේදී

Z හඳුනාගන්න.

(ii) X හි අඩංගු උගිම දෙකකි මක්සිකරණ අංක හා ඉලෙක්ට්‍රොනික වින්‍යාස එයන්න.

ලෝහය	මක්සිකරණ	ඉලෙක්ට්‍රොනික
	අංකය	වින්‍යාසය
ලෝහය	මක්සිකරණ	ඉලෙක්ට්‍රොනික
	අංකය	වින්‍යාසය

(iii) I. Z උපයෝගී කොට Y නිෂ්පාදනය කරන ව්‍යාවලිය නම් කරන්න.

II. Z, O₂(g) සමග ප්‍රතික්‍රියා කර සැදෙන වාපුව Y වල සාන්ද දාවණයක දිය කළ විට P සංයෝගය ලබා දේ. P සංයෝගය ජලය සමග ප්‍රතික්‍රියා කළ විට නැවත Y ලබා දේ. P සංයෝගයේ නම

නම

රසායනික සූත්‍රය

(iv) X, Y හා Z එකට ප්‍රතික්‍රියා කළ විට සිදුවන ප්‍රතික්‍රියාව සඳහා තුළින රසායනික සම්කරණය එයන්න.

(b) BaCl₂, NaI, Pb(NO₃)₂, තනුක HCl, Al₂(SO₄)₃, AgNO₃, සාන්ද NH₄OH හා තනුක NH₄OH හි ජලය පාවතා A, B, C, D, E, F, G හා H ලෙස ලේඛාලේ කර ඇති බෝතල් අවක්ෂ (පිළිවෙළට නොවේ) මිශ්‍යයෙකුට දෙන ලදී. ඒවා හඳුනාගැනීම සඳහා වරකට දාවණය දෙක බැඳින් මිශ්‍ය කිරීමෙන් ලැබුණු සමහර ප්‍රයෝගනාවන් නිරීක්ෂණ පහත දක්වා ඇත.

	මිශ්‍ය කළ දාවණය	නිරීක්ෂණය
I.	A + C	ලැංඟු ජලයෙහි දාවණ කහ පැහැති අවක්ෂේපයක්
II.	B + C	H හි අදාවා කහ පැහැති අවක්ෂේපයක්
III.	A + E	ලැංඟු ජලයෙහි දාවණ පුදු පැහැති අවක්ෂේපයක්
IV.	B + E	D හි අදාවා පුදු පැහැති අවක්ෂේපයක්
V.	E + F	G හි අදාවා පුදු පැහැති අවක්ෂේපයක්
VI.	A + F	G හි අදාවා පුදු පැහැති අවක්ෂේපයක්
VII.	D + G	අවරුණ දාවණයක්
VIII.	H + G	අවරුණ දාවණයක්

[පෘථිවී පිටපත මිලිම්ටර්]

(i) A සිට H හඳුනාගන්න.

A

E

B

F

C

G

D

H

(ii) I සිට VI එක් එක් ප්‍රතික්‍රියාවෙහි අවක්ෂේප සැදුම සඳහා තුළින රසායනික සමිකරණ දෙන්න.
අවක්ෂේපයක් දැක්වීමට ↓ සලකුණ හාවිත කරන්න.

I.

II.

III.

IV.

V.

VI.

(කොනු 50 පි)

1003. (a) උපේන්ත්වය 25°C දී $\text{H}_2\text{CO}_3(\text{aq})$ අමුලයේ විසුවන තියත

$$K_1 = 4.5 \times 10^{-7} \text{ mol dm}^{-3} \text{ සහ } K_2 = 4.7 \times 10^{-11} \text{ mol dm}^{-3} \text{ වේ.}$$

(i) $\text{H}_2\text{CO}_3(\text{aq})$ වල පළමු සහ දෙවන විසුවන සඳහා සම්තුළින ප්‍රතික්‍රියා ලියන්න.(ii) පළමු විසුවනය සලකමින් 25°C දී $0.05 \text{ mol dm}^{-3} \text{ H}_2\text{CO}_3(\text{aq})$ දාවණයක $\text{H}_3\text{O}^+(\text{aq})$ සහ $\text{HCO}_3^-(\text{aq})$ සාන්දුරු ගණනය කරන්න.

- (iii) දෙවැනි විසංචය සලකමින්, ඉටුවයේ $[CO_3^{2-}(aq)]$ ආසන්න වගයෙන් K_2 වලට සමාන බව පෙන්වන්න. ගන්නා ලද උපකල්පන/ය සඳහන් කරන්න.

ඡායා
පිරිසෑ
සිංහල
ජාතා පියාණන්

(ලක්ශ්‍ර 60 සි)

- (b) උෂ්ණත්වය $25^{\circ}C$ දී 0.01 mol dm^{-3} $Al^{3+}(aq)$ අයන සහ 0.01 mol dm^{-3} $Ag^+(aq)$ අයන අඩු ජලය ඉටුවයක් ඔබට සපයා ඇත. එම ඉටුවයයේ 1.0 dm^3 කට, සාන්ද $PO_4^{3-}(aq)$ අයන ඉටුවයක් නොනැවත්වා කළත්තින්, බිංදුව බැඩින් එකතු කරන ලදී.

උෂ්ණත්වය $25^{\circ}C$ දී,

$$K_{sp}(AlPO_4) = 1.3 \times 10^{-20} \text{ mol}^2 \text{ dm}^{-6} \text{ සහ } K_{sp}(Ag_3PO_4) = 8.1 \times 10^{-12} \text{ mol}^4 \text{ dm}^{-12} \text{ චේ.}$$

- (i) $PO_4^{3-}(aq)$ ඉටුවය එක් කිරීමේදී සිදු විය හැකි පරිමා වෙනස නොසලකමින්, මිශ්‍රණයෙන් පළමුව අවක්ෂේප වන ලෝහ අයනය (Al^{3+} හෝ Ag^+) තුළක්දැයි සඳහන් කරන්න. පූදුසු ගණනය කිරීමක් පදනම් කරගනීමින් ඔබගේ පිළිතුර සඳහා හේතු දක්වන්න.

[ගතවැනි පිටුව බලත්තා]

- (ii) දෙවනී අයනය අවක්ෂේප විම ආරම්භ වන විට පලමුව අවක්ෂේප වූ අයනයේ සාන්දුනය ගණනය කරන්න.

මෙම
මියෙහි
කිහිපය්
ඇතා ලියන්න

(ලක්ෂණ 40 පි)

100

4. (a) ● අණුක සුතුය $C_5H_{10}O_3$ හි A කාබනික සංයෝගය වැඩිපුර PCl_5 සමග ප්‍රතික්‍රියා කර සාපේක්ෂ අණුක ජේකන්දය 155 ක් වූ B සංයෝගය සාදයි. A සංයෝගය ජලය Na_2CO_3 සමග CO_2 මුත්ත කරයි.
(C = 12.0, H = 1.0, O = 16.0, Cl = 35.5)

- (i) A සංයෝගයේ පවතින ක්‍රියාකාරී කාණ්ඩ ලියන්න.

(ලක්ෂණ 10 පි)

- A සංයෝගය ප්‍රකාශ සමාචාරව තොපේන්වයි. A සංයෝගය පිරිසිනියම් ක්ලොරෝනුස්ලේටි සමග ප්‍රතික්‍රියා කර C සංයෝගය සාදයි. C සංයෝගය ඇමෝර්හිය $AgNO_3$ සමග රිදී කැටපතක් ලබාදෙයි. B සංයෝගය ජලය සමග ප්‍රතික්‍රියා කර D සංයෝගය සාදයි. D සංයෝගය මධ්‍යසාරිය KOH සමග ප්‍රතික්‍රියා කළ විට ද්වීත්ව බන්ධනයක් සහිත E ජලය ලබාදෙයි.

- (ii) A, B, C, D සහ E හි ව්‍යුහ අදාළ කොටු තුළ අදින්න.

E

(ලක්ෂණ 35 පි)

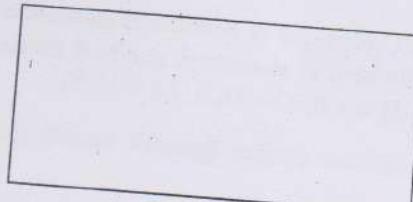
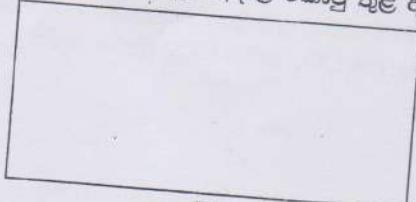
සිංහල
සම්පූර්ණ
පිටපත

- F සංයෝගය A ති වුළුහ සමාවයවිකායක් වේ. F සංයෝගය වැඩිපුර PCl_5 සමග ප්‍රතික්‍රියා කර සාපේන්ස් අනුක ජ්‍යෙන්සය 155 ක් ඇ G සංයෝගය ලබාදෙයි. F සංයෝගය ජලීය Na_2CO_3 සමග CO_2 මුක්ක නොකරයි. F සංයෝගය ප්‍රකාශ සමාවයවිකායවය පෙන්වයි. F සංයෝගය සාන්ද HCl /නිර්පලීය ZnCl_2 සමග පිරියම් කළ විට ආච්ලනාවක් ලබා නොදෙයි. 2,4-ඩියිනයිලෝර්සිනයිල්භයිඩුස් (2,4-DNP) සමග F සංයෝගය වර්ණවත් අවක්ෂේපයක් ලබාදෙන අතර ඇමෝනිය AgNO_3 සමග රිදී කැටුවනක් ලබාදෙයි.

(iii) F සංයෝගයේ පවතින හියාකාරී කාණ්ඩ ලියන්න.

(ලක්ෂ 09 ප)

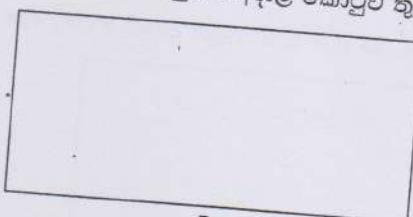
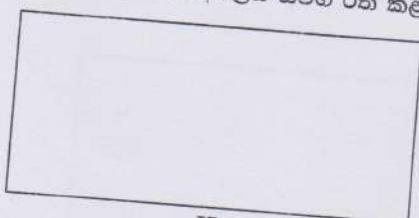
(iv) F සහ G ති වුළුහ අදාළ කොටුව ඇල අදින්න.

(ලක්ෂ 14 ප)

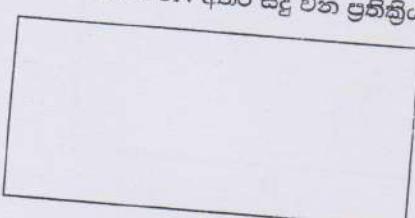
- (b) (i) ඇයිටෝන් තනුක ජලීය NaOH සමග ප්‍රතික්‍රියා කළ විට සැදෙන H එලයේ වුළුහය අදාළ කොටුව තුළ අදින්න.

(ii) H හයිට්‍රොක්ලෝරික් අම්ලය සමග රත් කළ විට සැදෙන I එලයේ වුළුහය අදාළ කොටුව තුළ අදින්න.

(ලක්ෂ 12 ප)

- (c) (i) ඇයිටෝන් සහ HCN අතර සිදු වන ප්‍රතික්‍රියාවේදී සැදෙන J එලයේ වුළුහය අදාළ කොටුව තුළ අදින්න.

(ii) ඉහත ප්‍රතික්‍රියාවේහි යන්ත්‍රණය ලියන්න.

(ලක්ෂ 20 ප)

100

නවච්ච

ଓଡିଆ ପୋଡ଼ି କଲେଜିକ ଲାଭ (ଉଚ୍ଚ ପେଲ) ଶିଖାଯା, 2024
କଲ୍‌ବିଲ୍ ପୋତୁତ ତର୍ମାତରପ ପତ୍ତିର (ଉଦୟର ତର)ପ ପର୍ଟିକେ, 2024
General Certificate of Education (Adv. Level) Examination, 2024

ରୂପାଯନ ଶିଳ୍ପାବ	II
ଇରଚାଯଣବିଯଳ	II
Chemistry	II

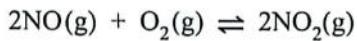
02 S II

- * සාර්වනු වෘත්ත නියතය $R = 8.314 \text{ J K}^{-1} \text{ mol}^{-1}$
- * අවශ්‍යකීරෝ නියතය $N_A = 6.022 \times 10^{23} \text{ mol}^{-1}$

B දොටස — රවනා

ප්‍රශ්න දෙකකට පමණක් පිළිතුරු සපයන්න. (එක් එක් ප්‍රශ්නයට ලක්ෂු 150 බැංීන් ලැබේ.)

5. (a) මුදල අනුපාතය පිළිවෙළින් 2:1 වන NO(g) සහ $\text{O}_2(\text{g})$ මූග්‍රණයක්, පරිමාව 10 dm^3 වන දැඩි-සංවාත භාර්තයකට අනුළත් කර T උෂ්ණත්වයේදී ප්‍රතික්‍රියා කිරීමට ඉඩගරින ලදී. යම් කාලයකට පසු පද්ධතිය පහත දක්වා ඇති සම්බුද්ධිතතාවයට T උෂ්ණත්වයේදී එළඟිණි.

සමතුලිතතාවයේදී පහත දැක්වෙන නිරික්ෂණ සටහන් කරගන්නා ලදී.

- වායු මූල්‍යය යේ පිඛිනය $32 \times 8.314 \times 10^3$ Pa විය.
 - වායු කුනෙහි මූල මධ්‍ය ගණන 0.64 විය.
 - O_2 වල ස්කන්ධය 6.4 g විය.

- (i) සමතුලිතකාවයේදී එක් එක් වායුමය ප්‍රහේද්‍යෙහි සාන්දුරුය mol dm^{-3} වලින් ගණනය කරන්න. ($O = 16$)

(ii) මෙම T උෂ්ණත්වයේදී සමතුලිතකා නියතය, K_c ගණනය කරන්න.

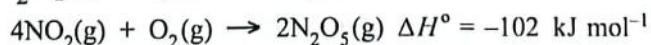
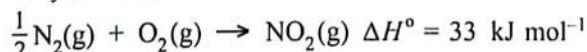
(iii) මෙම තත්ත්ව යටතේදී උෂ්ණත්වය T වල අගය (K වලින්) ගණනය කරන්න. ගත්තා ලද උපකළුපන/ය සඳහන් කරන්න.

(iv) $2\text{NO}_2(\text{g}) \rightleftharpoons 2\text{NO}(\text{g}) + \text{O}_2(\text{g})$ යන ප්‍රතික්‍රියාව සඳහා ඉහත (iii) හි නිර්ණය කරන ලද උෂ්ණත්වයේදී සමතුලිතකා නියතය, K_c ගණනය කරන්න.

(කොන් 70 දි)

- (b) උෂ්ණත්වය 298 K හි පහත දී ඇති තොරතුරු සලකන්න.

$$\Delta H_f^\circ(\text{NO(g)}) = 90 \text{ kJ mol}^{-1}$$

- (i) උෂණත්වය 298 K තිස්, $2\text{NO(g)} + \text{O}_2(\text{g}) \rightarrow 2\text{NO}_2(\text{g})$ යන ප්‍රතික්‍රියාව සඳහා ΔH° ගණනය කරන්න.

(ii) උෂණත්වය 298 K තිස් $\Delta H_f^\circ(\text{N}_2\text{O}_5(\text{g}))$ ගණනය කරන්න.

(iii) $\Delta H_f^\circ(\text{C}_2\text{H}_5\text{OH}) - \Delta H_f^\circ(\text{C}_2\text{H}_5\text{Cl})$ න්‍යුත්වා යුතු ප්‍රතික්‍රියාව මෙහෙයුම් නැරඹීමේ ප්‍රමාණය පෙන්න.

$$I = \Delta S^0(N, Q_0(a))$$

II. $N_1(a)$ သို့မဟုတ် $N_2(a)$ အရေးအနှစ်များ

(cont'd. 80 B)

[දානුවනි පැටුව බලන්ත]

6. (a) වායු සඳහා තු වාලක අණුක වායු අනුව පරිපූරණ වායුවක් සඳහා T උගේන්වයේදී $PV = \frac{1}{3}mNC^2$ වේ. මෙහි P වායුවට පිහිනය ඇත, V වායුවලේ පරිමාව ඇත, m වායු අණුවක ස්කන්ධය ඇත, N වායු අණු ගණන ඇත, C^2 වායුවට එරිය මධ්‍යන් වේයය ඇත.

(i) පරිපූරණ වායුවක් යෙහා $\overline{C^2} = \frac{3RT}{M}$ බව පෙන්වන්න. M යෙහා වායුමේ මුද්‍රාවක සෙනස්සය වේ.

(ii) A සහ B යනු මුළුලික ස්කත්තරයන් පිළිවෙළින් M_A සහ M_B වූ පරිපූරණ වාසු දෙකකි.

උප්පන්වය $T = 300 \frac{M_B}{M_A}$ හිදී, B චාපුලට වර්ග මධ්‍යන්හ වෙශය (\bar{C}_B^2) , උප්පන්වය $T = 300$ හිදී A චාපුලට වර්ග මධ්‍යන්හ වෙශය (\bar{C}_A^2) ට සමාන බව පෙන්වන්න. (උප්පන්ව කෙළුවින්වලින දී ඇත.)

(iii) දී අනි විනෑම T උෂ්ණත්වයකදී A සහ B මායු දෙකෙහි මුළුලික මාලක ගක්තින් අතර අනුපාතය සඳහා ප්‍රකාශනයක් වූත්ත්තන්හා කරන්න.

(කොන්සු 40 දි)

- (b) (i) ‘ප්‍රාථමික ප්‍රතිඵ්‍යාවන්’ යන පදය අර්ථ දක්වන්න.
(ii) ප්‍රතිඵ්‍යාවන් ‘අණුකතාවය’ යන පදය අර්ථ දක්වන්න.
(iii) ප්‍රාථමික ප්‍රතිඵ්‍යාවක් සඳහා ‘ප්‍රතිඵ්‍යා පෙළ’ සහ ‘අණුකතාවය’ අතර සම්බන්ධතාවය ක්‍රමක් ද?
(iv) ප්‍රතිඵ්‍යාවන් ප්‍රතිඵ්‍යාකලයේ සාන්දුරුය කාලය සමග වෙනස්වන අපුරු පහත පදනම් විගුවේ දක්වා ඇත.

କାଲ୍ୟ (ମିନିଟ୍‌ରୁ)	0	10	20	30	40
ପ୍ରତିକ୍ରିୟାକାର ଗ୍ୟାସର ଓଦ୍‌ଧରଣ (mol dm ⁻³)	1.6	0.8	0.4	0.2	0.1

I. ප්‍රතික්‍රියාවේ පෙළ නිර්ණය කරන්න.

II. ප්‍රතික්‍රියාවේ අර්ථ-ජ්‍යෙ කාලය සඳහන් කරන්න.

(v) දෙන ලද උප්සන්වයකදී, ① සහ ② පඳමු පෙළ ප්‍රතික්‍රියාවන් දෙකක් සඳහා පහත දී ඇති තොරතුරු සලකන්න.

ප්‍රතික්‍රියාව ප්‍රතික්‍රියා සිංහාව/ සිංහා නියනය/ s^{-1} අරධ-ක්ව කාලය/ස
 $mol \text{ dm}^{-3} s^{-1}$

$$\textcircled{1}: \quad A \xrightarrow{\quad} P_1 \qquad \qquad r_A \qquad \qquad k_A \qquad \qquad \left(t_{1/2}\right)_A$$

B → P

$$\textcircled{2}: \quad B \xrightarrow{\quad} F_2 \quad \quad \quad r_B \quad \quad \quad \lambda_B \quad \quad \quad (t_{1/2})_B$$

(P₁, P₂ = $\frac{1}{2}C$)

$$\textcircled{2}: \quad B \rightarrow P_2 \quad r_B \quad k_B \quad \left(t_{1/2}\right)_B$$

$$\textcircled{2}: \quad B \rightarrow P_2 \quad r_B \quad k_B \quad \left(t_{1/2}\right)_B$$

$$(P_1, P_2 \in \mathcal{PC})$$

වෙශ නියතය k වූ පළමු පෙනු ප්‍රතික්‍රියාවක් සඳහා අර්ථ-ඡේව කාලය, $t_{1/2} = \frac{0.693}{k}$ වේ.

$[B] = 2[A]$ වූ විට $r_B = 3r_A$ නම්, $2(t_{1/2})_A = 3(t_{1/2})_B$ බව පෙන්වන්න.

(කොන් 75 දි)

- (c) උෂ්ණත්වය 25°C දී 0.30 g dm^{-3} ජලය අයඩින් දාවණයකින් 50.0 cm^3 , CCl_4 10.0 cm^3 සමඟ නොදින් සොලුවන ලදී. පද්ධතිය සමතුලිනතාවයට එළඹී විට ජල ජ්‍රරයේ අයඩින් සාන්දුණය 0.02 g dm^{-3} බව නොයාගන්නා ලදී.

(i) සම්බුද්ධිකාවයේදී CCl_4 ජ්‍යෙරයේ අයවින් සාන්දුජාය ගණනය කරන්න.

(ii) උෂණත්වය 25°C වේ, CCl_4 සහ ජලය අතර I_2 වල විහාග සංසුද්ධිකය ගණනය කරන්න.

(iii) ඉහත පරිස්ථිරය 25°C දී, CCl_4 10.0 cm^3 වෙනුවට 20.0 cm^3 යොදා කළේ නම් සම්බුද්ධතාවයේදී ජල ස්පර්රලයේ ඇයයින් ආන්ත්‍රෑකය ගණනය කරන්න.

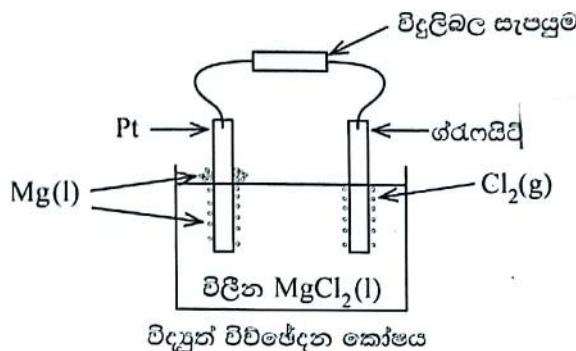
(කොන් 35 දි)

[ඒකාරණයෙහි පිටුව බැලන්ත.

- 7.(a) නිෂ්ක්‍රීය ඉලෙක්ට്രෝඩ (උදාහරණ : Pt, ගෝපිටිව්)
හාවිත කර විලින MgCl₂(l) විදුත් විවිධ්‍යනයෙන්
Mg ලෝහය නිස්සාරණය කළ හැක. මේ සඳහා ප්‍ර
සරල ඇටුවුමක් රුපවත් දක්වා ඇත.

$$E^{\circ}_{\text{Mg}^{2+}(\text{l})/\text{Mg}(\text{s})} = -2.37 \text{ V}$$

$$E^{\circ}_{\text{H}_2\text{O}(\text{l})/\text{H}_2(\text{g})} = -0.63 \text{ V}$$

(i) ඇනෙක්සිය හා කුලත්සිය භූමාගන්න. එක් එක් ඉලෙක්ට්‍රෝඩයෙහි සිදුවන අර්ථ ප්‍රතික්‍රියාව ලියන්න.

(ii) සම්පූර්ණ කෝප ප්‍රතික්‍රියාව ලියන්න.

(iii) කෝපය ක්‍රියා කිරීමේදී බාහිර පරිපරිය තුළින් ඉලෙක්ට්‍රෝඩ යාරාව ගලන දිගාව සඳහන් කරන්න.

(iv) පහත සඳහන් දී පහදන්න.

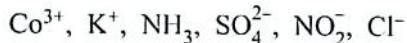
I. මෙම නිස්සාරණ ක්‍රියාවලියෙහි MgCl₂(s) වෙනුවට විලින MgCl₂(l) හාවිත කෙරේ.

II. මෙම නිස්සාරණ ක්‍රියාවලියෙහි MgCl₂(aq) දාවණයක් හාවිත කළ නොගැනී.

(v) මෙම කෝපය තුළින් 5.37 A යාරාවක් පැයක කාලයක් යවා සෑදෙන ඡ්‍යානෝලංගු ප්‍රතික්‍රියාව 300 K සහ පිවිනය 1 atm ($\sim 1.0 \times 10^5 \text{ Pa}$) යටතේ එකතු කරගන්නා ලද්දේ නම්, නිපදවෙන Cl₂(g) හි පරිමාව dm³ විලින් ගණනය කරන්න. (1 F = 96 500 C)

(ලකුණු 75 පි)

- (b) (i) P, Q, R, S හා T යනු Co(III) හි සංගත සංයෝග වේ. ඒවාට අශේරිතලිය ජ්‍යාමිතියක් ඇත. පහත දී ඇති ලැයිස්තුවෙන් පුදුපු විශේෂ තොර්ං ගනිමින් මෙම සංගත සංයෝගයන්හි ව්‍යුහ සූත්‍ර දෙන්න හෝ ව්‍යුහ අදින්න.

සටහන : ඉහත සංගත සංයෝගවල NO₂⁻ ලෝහ අයනයට සම්බන්ධ වන විට ඒක-බන්ධන ලිගනයක් ලෙස හැඳිරේ.

P – උදාසින ලිගන පමණක් ලෝහ අයනයට සංගත වී ඇත. P හි ජලිය දාවණයක් තහුර HCl සමග ප්‍රතික්‍රියා කළ විට රුහු-දුමුරු දුමුරයක් පිට වේ. ජලිය දාවණයෙහි P, අයන හනරක් දෙයි.

Q – ලිගන වර්ග දෙකක් ලෝහ අයනයට සංගත වී ඇත. ඒවා උදාසින ලිගන හා ඒක-පරමාණුක අනොයනික ලිගන වේ. Q හි ජලිය දාවණයකට BaCl₂(aq) එක් කළ විට, තහුර අම්ලවල අදාළ පුදු අවක්ෂේපයක් යැමේ. ජලිය දාවණයෙහි Q, අයන දෙකක් ලබාදෙයි.

R – ලිගන වර්ග දෙකක් ලෝහ අයනයට සංගත වී ඇත. ඒවා උදාසින ලිගන හා බුහු-පරමාණුක අනොයනික ලිගන වේ. R ජ්‍යාමිතික සමාවයවිකතාවය පෙන්වයි. R හි ජලිය දාවණයක් AgNO₃(aq) සමග ප්‍රතික්‍රියා කළ විට පුදු අවක්ෂේපයක් යැමේ. එම අවක්ෂේපය තහුර NH₄OH හි දාව්‍ය වේ. ජලිය දාවණයෙහි R, අයන දෙකක් ලබාදෙයි.

S – මෙය අයනික නොවන සංයෝගයකි. උදාසින ලිගන හා බුහු-පරමාණුක අනොයනික ලිගන සමාන ගණනක් ලෝහ අයනයට සංගත වී ඇත.

T – ඒක-පරමාණුක අනොයනික ලිගන පමණක් ලෝහ අයනයට සංගත වී ඇත. ජලිය දාවණයෙහි T, අයන හතරක් දෙයි.

(ii) I. T හි IUPAC නාමය උග්‍යන්න.

II. R හි ජ්‍යාමිතික සමාවයවිකයන්හි ව්‍යුහ අදින්න.

(iii) X යනු අශේරිතලිය ජ්‍යාමිතියක් සහිත Co(III) හි සංගත සංයෝගයක් මේ. H₂O හා CO₃²⁻ ලිගන ලෝහ අයනයට සංගත වී ඇත. X හි ජලිය දාවණයක් AgNO₃(aq) සමග පිරියම කළ විට සාන්ද NH₄OH හි දාව්‍ය ලා-කහ අවක්ෂේපයක් යැමේ. ජලිය දාවණයෙහි X, අයන අදාකක් දෙයි. X හි එම පුදු පුහු දෙන්න හෝ ව්‍යුහය අදින්න.

සටහන : CO₃²⁻ මක්සිජන් පරමාණු දෙකක් මගින් ලෝහ අයනයට සංගත මේ.

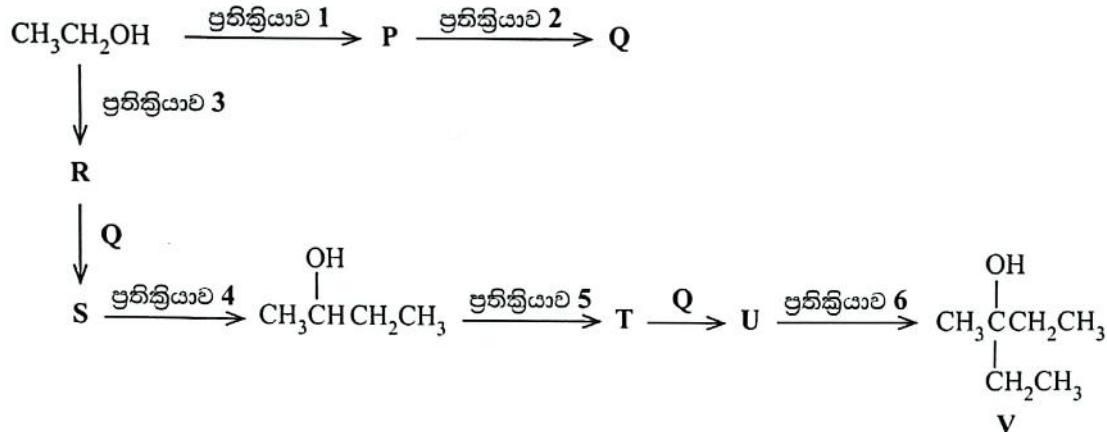
(ලකුණු 75 පි)

[දුළුණුක්‍රමය පිටුව බලන්න]

C කොටස — රචනා

ප්‍රශ්න දෙකකට පමණක් පිළිතුරු සපයන්න. (එක් එක් ප්‍රශ්නයට ලක්වූ 150 බැංක් ලැබේ.)

8. (a) එකම කාබනික ආරම්භක දුව්‍ය ලෙස එනෙක්ල් හාටිත කරුණින් V සංයෝගය සැදීම පිළිස වූ ප්‍රතිච්චිය අනුතුමයක් පහත දී ඇත.

P, Q, R, S, T සහ U සංයෝගයන්හි ව්‍යුහ ඇදීමෙන් සහ ප්‍රතික්‍රියා 1 - 6 සඳහා සුදුසු ප්‍රතිචාරක, දී ඇති ලැයිස්තුවෙන් පමණක් තොරාගෙන ලිවීමෙන්, ඉහත දී ඇති ප්‍රතික්‍රියා අනුකූලය සම්පරුණ කරන්න.

ප්‍රතිකාරක:

(කොන් 60 දි)

- (b) (i) පහත දැක්වෙන පරිවර්තනය හඳරකට (04) නොවුම් පියවර යෙඛනාවකින් සිදු කරන ආකාරය පෙන්වන්න.

- (ii) දෙකකට (02) නොවැඩි පියවර සංඛ්‍යාවක් හාවිත කරමින් ඇතිලින්වලින්, c1ccccc1N=Nc2ccccc2O සාදාගැනීම සඳහා කුමයක් යෝජනා කරන්න.

(කොන් 40 පි)

- (c) (i) නිර්ජලීය FeBr_3 හමුවේදී බෙන්සින් සහ තුළුම්න් අතර සිදුවන ප්‍රතික්‍රියාවේ එලය සහ යන්ත්‍රණය ලියන්න.

(ii) බෙන්සින් සහ ඇනිලින්වල සම්පූර්ණ ව්‍යුහ අදින්න.

(iii) ඇනිලින්හි බෙන්සින් න්‍යුජරිය ඉලෙක්ට්‍රොලික ආදේශ ප්‍රතික්‍රියා කෙරෙහි බෙන්සින්වලට වඩා ප්‍රතික්‍රියාක්ලි වන්නේ මත්දැයි ඉහත සම්පූර්ණ ව්‍යුහ සලකම්න් පැහැදිලි කරන්න.

(iv) ඇනිලින්, තුළුම්න් සමඟ ප්‍රතික්‍රියා කළ විට සැදෙන එලයේ ව්‍යුහය අදින්න.

(කොළඹ 50 දි)

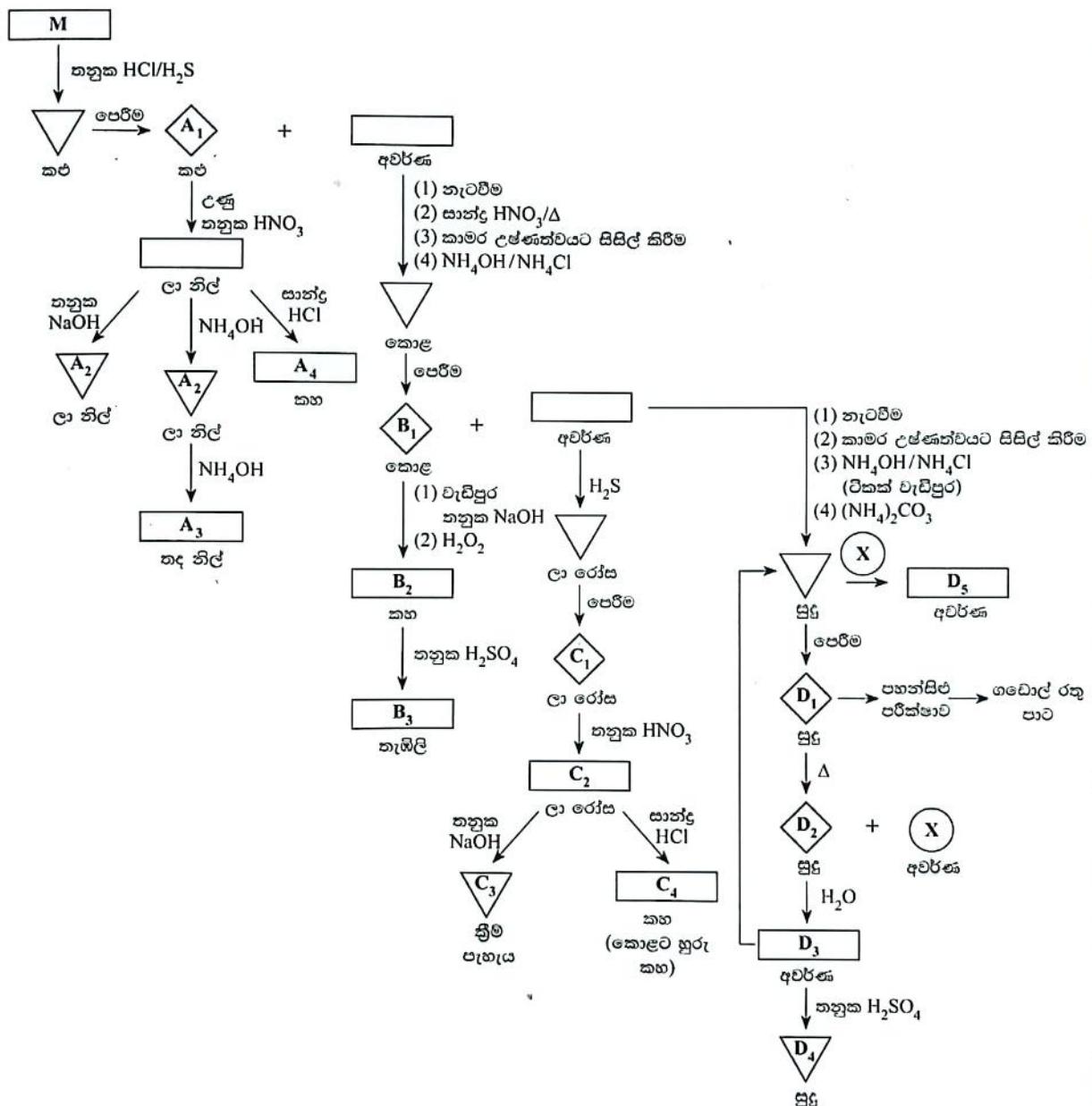
[දැනුවත්වයි පිටුව බලන්න.

9. (a) පහත දී ඇති ප්‍රශ්නය කුටායනවල ගුණාත්මක විශේෂීතණය මත පදනම් වේ.

M නැමැති ජලය ආච්‍රිතයක A, B, C සහ D යන එක් එක් ලෝහයෙහි කුටායනයක් බැඳීන් අවිංග වේ.

පහත දී ඇති පටිපාටිය අනුව M විශේෂීතණය කරනු ලැබේ.

කොටුව තුළ දී ඇති සංකේත මයින් අවක්ෂේපය සහිත ආච්‍රිතය, සන දව්‍ය, ආච්‍රිතය සහ වායු නිරූපණය වේ.

A₁-A₄, B₁-B₃, C₁-C₄ සහ D₁-D₅ යනු A, B, C සහ D ලෝහවල කුටායන හකුරේහි සංයෝග/විශේෂ වේ. X වායුවකි.

A₁, A₂, A₃, A₄, B₁, B₂, B₃, C₁, C₂, C₃, C₄, D₁, D₂, D₃, D₄, D₅ සහ X හඳුනාගන්න.

(යටගන : රසායනික ප්‍රශ්න ප්‍රතිඵල උග්‍රීත්‍යා රසායනික සාම්ප්‍රදාය සහ ගැනු අවශ්‍ය තැන.)

(ලක්ෂණ 75 පි)

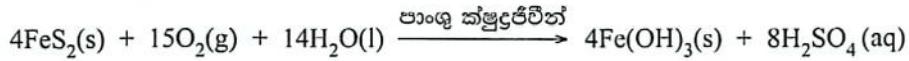
[දූෂණරෘති පිටුව බිජේන්.]

(b) අයන් පයිරසිටිවල ඇති ප්‍රධාන සංයෝගය FeS_2 වේ. අයන් පයිරසිටි 1.50 g සාම්පූලයක් විද්‍යාගාර කත්ව යටතේ ඔක්සිකරණය කර FeS_2 හි ඇති ඔල්ගැස් සියලුළු SO_4^{2-} බවට පරිවර්තනය කරන ලදී. මෙහිදී ලැබෙන SO_4^{2-} , BaSO_4 ලෙස අවක්ෂේප කරන ලදී. ලැබුණු BaSO_4 හි වියලි බර 4.66 g විය.

(i) අයන් පයිරසිටිවල ඇති FeS_2 හි බර ප්‍රතිශතය ගණනය කරන්න.

අයන් පයිරසිටි 20.0 g හි ඇති FeS_2 පාංශු ක්ෂේදුල්වීන් මිනින් ස්වභාවික කත්ව යටතේ පැය 120 ක් ඔක්සිකරණයට හාජනය කරන ලදී.

මෙම ඔක්සිකරණ ප්‍රතික්‍රියාව පහත සම්කරණයෙන් නිරූපණය කර ඇත.

පැය 120 කට පසුව මෙම ප්‍රතික්‍රියාවෙන් තිපුදුවන H_2SO_4 ප්‍රමාණාත්මකව වෙන් කරගෙන BaSO_4 ලෙස අවක්ෂේප කරන ලදී. ලැබුණු BaSO_4 හි වියලි බර 31.13 g විය.

(ii) පාංශු ක්ෂේදුල්වීන් මිනින් පැය 120 කට පසුව අයන් පයිරසිටි ඇති FeS_2 , SO_4^{2-} බවට පරිවර්තනය විමේ ප්‍රතිශතය ගණනය කරන්න.

$$\text{සටහන : පරිවර්තනය විමේ ප්‍රතිශතය} = \frac{\text{පාංශු ක්ෂේදුල්වීන් හාවිත කර පරික්ෂණාත්මකව ලැබෙන ස්කන්ධය}}{\text{පෙශ්දාන්තික ස්කන්ධය}} \times 100$$

(iii) පාංශු ක්ෂේදුල්වීන් මිනින් අයන් පයිරසිටිවල ඇති FeS_2 , SO_4^{2-} බවට පරිවර්තනය වන ප්‍රතිශතය 100% වන විට H_2SO_4 8 kg තිපුදුවීමට අවශ්‍ය වන අයන් පයිරසිටි ප්‍රමාණය ගණනය කරන්න.

(සාපේක්ෂ පර්මාණුක ස්කන්ධ : O = 16, S = 32, Fe = 56, Ba = 137)

(ලක්ෂණ 75 පි)

10. (a) පහත දී ඇති ප්‍රශ්න සොල්වේ ක්‍රියාවලිය මත පදනම් වේ.

- සොල්වේ ක්‍රියාවලියේ ප්‍රධාන එළය කුමක්ද?
- සොල්වේ ක්‍රියාවලියේ ප්‍රධාන අනුරුද්‍ය කුමක්ද?
- සොල්වේ ක්‍රියාවලියේ යොදාගන්නා අමුදව්‍යයන් (ආරම්භක දුව්‍යයන්) මොනවාද?
- ඉහත (iii) හි සඳහන් කුමන අමුදව්‍යය මෙම ක්‍රියාවලියේදී වැය නොවී, නැවත නැවතන් ප්‍රතිච්ඡිකරණය කෙරෙන්නේද?
- අමුදව්‍ය සවිවර මැටි තහඩුවලින් සමන්විත අවබ්‍යක් තුළ මිශ්‍ර කරන සොල්වේ ක්‍රියාවලියේ පළමු පියවර භූතාගන්නා. මෙය පහළ උණ්ණත්වයකදී සිදු කරන්නේ මන්දැයි පැහැදිලි කරන්න.
- සොල්වේ ක්‍රියාවලියේ ප්‍රධාන එළයේ හාවිත තුනක් දෙන්න.
- සොල්වේ ක්‍රියාවලියේ ආරථික ලාභදායිත්වය සඳහා දායක වන හේතු තුනක් දෙන්න.

(ලක්ෂණ 50 පි)

(b) පහත සඳහන් එක් එක් ප්‍රකාශනය කෙටියෙන් පැහැදිලි කරන්න.

- කාමිකර්මය ගෝලිය උණුසුමට දායක වේ.
 - යකඩ නිස්සාරණය ගෝලිය උණුසුමට දායක වේ.
 - ප්‍රවාහනය ප්‍රකාශ රසායනික දුම්කාවට දායක වේ.
- ඉහත සඳහන් එක් එක් ප්‍රකාශයේ දී ඇති පාරිසරික ආවරණවලට වගකිව යුතු රසායනික විශේෂය/විශේෂ සැදෙන්නේ කෙසේදැයි මෙගේ පිළිබුරෙහි දක්වන්න.

(ලක්ෂණ 50 පි)

[ප්‍රසාදවල පිටුව බලන්න.]

- (c) (i) පහත දැක්වෙන ප්‍රෝටොලඩ් විනාකිරි නිෂ්පාදනය මත පදනම් වේ.
- ස්වභාවික විනාකිරි නිෂ්පාදනයේදී භාවිත කරන ක්‍රියාවලිය කුමක්දැයී සඳහන් කරන්න.
 - ස්වභාවික විනාකිරිවල අඩංගු ක්‍රියාකාරී රසායනික සංස්ටකයේ (active chemical ingredient) නම ලියන්න.
 - ස්වභාවික විනාකිරිවල අඩංගු ක්‍රියාකාරී රසායනික සංස්ටකය ප්‍රමාණාන්තමකව විශ්ලේෂණය කිරීමේදී යොදාගත්තා අනුමාපකය සහ ද්රාශකය නම් කරන්න.
 - ස්වභාවික විනාකිරි සහ කාඩ්ම් විනාකිරිවල සංපුළු අතර වෙනස කුමක්දැයී සඳහන් කරන්න.
- (ii) පහත සඳහන් ප්‍රෝටොලඩ් ගාකච්චින් සහන්ද තෙල් නිස්සාරණය මත පදනම් වේ.
- සහන්ද තෙල් නිස්සාරණයට භාවිත කළ භැංකි කුම තුනක් නම් කරන්න.
 - ඉහත කුමවලින් බෝල්ට්ටන්ගේ ආංධික පිබින නියමය යෙදීම මත පදනම් වූ කුමක්දැයී සඳහන් කරන්න.
 - පහත සඳහන් එක් එක් සහන්ද තෙලෙහි අඩංගු ප්‍රධාන සංයෝගය නම් කරන්න.
 - පැකිරි තෙල් (Citronella oil)
 - කුරුදු මුල් තෙල්
 - කුරුදු පතු තෙල්

(ලක්ෂණ 50 පි)

* * *

දෙපෙන්තු සිවු බලන්ත.

(17) WWW.PastPapers.Wiki (17)